

ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΣΧΟΛΗ ΙΣΤΟΡΙΑΣ & ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ - ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Μετάφραση και σχολιασμός ενός αποσπάσματος από το βιβλίο του
Matthias Sachau «Das Geheimnis von Tylandor»

ANNA ΚΕΦΑΚΗ Ξ2016027

Επόπτες Καθηγητές: Γεώργιος Κεντρωτής
Σωτήριος Γ. Κεραμίδας

Κέρκυρα, Φεβρουάριος 2021

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Μετάφραση και σχολιασμός ενός αποσπάσματος από το βιβλίο του
Matthias Sachau «Das Geheimnis von Tylandor»

ANNA ΚΕΦΑΚΗ Ξ2016027

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να ευχαριστήσω τον επιβλέποντα καθηγητή μου κ. Κεντρωτή για την πολύτιμη βοήθειά του, όπως επίσης και όλους όσους μου συμπαραστάθηκαν κατά τη διάρκεια εκπόνησης της παρούσας πτυχιακής εργασίας.

Περιεχόμενα

1. Πρόλογος	3
1.1 Σκοπός της εργασίας	3
1.2 Λίγα για το βιβλίο και το προς μετάφραση απόσπασμα.....	3
2. Κείμενο-στόχος	5
3. Κείμενο-πηγή	19
4. Σχολιασμός	31
4.1 Ανάλυση του κειμένου-πηγή	31
4.2 Ανάλυση του κειμένου-στόχος	32
4.3 Παράθεση των μεταφραστικών προβλημάτων και του τρόπου επίλυσής τους	33
4.5 Συμπεράσματα	39
5. Βιβλιογραφικές Αναφορές	40
5.1 Ξενόγλωσσες.....	40
5.2 Ελληνικές ή Μεταφρασμένες στα Ελληνικά	41
5.3 Πηγές	41

1. Πρόλογος

1.1 Σκοπός της εργασίας

Η παρούσα διπλωματική εργασία εκπονήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος προπτυχιακών σπουδών του Τμήματος Ξένων Γλωσσών Μετάφρασης και Διερμηνείας και αφορά τη μετάφραση και τον σχολιασμό ενός αποσπάσματος από το βιβλίο «Das Geheimnis von Tylandor» του Γερμανού συγγραφέα Matthias Sachau. Έχοντας σαν πρωταρχικό στόχο την εξέταση ζητημάτων, όπως το κατά πόσο εφικτή είναι η μετάφραση λογοτεχνικών κειμένων και δη παιδικών μυθιστορημάτων από μία ξένη γλώσσα προς τα ελληνικά, η συγκεκριμένη εργασία αρχικά αναλύει σε βάθος τις διάφορες ιδιαιτερότητες του κειμένου-πηγή και στη συνέχεια χρησιμοποιώντας ως μεθοδολογικό εργαλείο τον λειτουργισμό προβαίνει σε μία εκτενή παρουσίαση τόσο των προβλημάτων που προέκυψαν κατά τη διάρκεια της μεταφραστικής διαδικασίας όσο και του τρόπου αντιμετώπισης τους.

1.2 Λίγα για το βιβλίο και το προς μετάφραση απόσπασμα

Το βιβλίο «Das Geheimnis von Tylandor» (στα ελληνικά «Το μυστικό του Τίλαντορ») δημοσιεύτηκε το 2015 και αποτελεί το πρώτο παιδικό μυθιστόρημα του Γερμανού συγγραφέα και συντάκτη Matthias Sachau. Πρωταγωνιστής του βιβλίου είναι ο Τίμουρ, ένα νεαρό αγόρι από τις φτωχογειτονιές του ξακουστού στο παρελθόν Τίλαντορ. Προσπαθώντας μια μέρα να ξεφύγει από μερικούς συμμαθητές του, οι οποίοι τον ακολουθούσαν έχοντας κακές προθέσεις, ο Τίμουρ ανακαλύπτει εντελώς τυχαία μια μαγική πύλη στα βάθη ενός πηγαδιού. Η πύλη αυτή θα αποτελέσει αφορμή για να ξυπνήσει ο Τίμουρ τη μαγική δύναμη που κρύβει μέσα του και να ξεκινήσει ένα ταξίδι με τους φίλους του, Γιουλίνα και Μάλακιν, με στόχο να διαλευκάνει τα μυστηριώδη γεγονότα τα οποία οδήγησαν πριν από περισσότερα από 1000 χρόνια στην εξαφάνιση όλων κατοίκων του Τίλαντορ.

Στο απόσπασμα που ακολουθεί (σελ. 7-20 από το βιβλίο), ο συγγραφέας περιγράφει με συναρπαστικό τρόπο την προσπάθεια του Τίμουρ να ξεφύγει από μια ομάδα συμμαθητών του (οι οποίοι αποτελούν μέλη της περιβόητης συμμορίας Πάμας) και τα καφόνια τους. Έχοντας μόλις μετακομίσει με τον

πατέρα του στο Χάλουμ, την πιο πλούσια περιοχή του Τίλαντορ, ο Τίμουρ αποτελεί θύμα εκφοβισμού στο νέο του σχολείο. Και αυτό γιατί κατάγεται από το Φόιγκορ, την κακόφημη συνοικία των ψαράδων που είναι χτισμένη στα βράχια πάνω από το λιμάνι. Τα μέλη της συμμορίας Πάμας, τα οποία φημίζονται για την απέχθεια που θρέφουν για τους Φοϊγκίτες συμμαθητές τους, έχουν βάλει τον Τίμουρ στο στόχαστρο και στο πλαίσιο αυτού που ονομάζουν "Μεγάλη Επίθεση" καταφέρνουν να τον οδηγήσουν σε ένα από τα ακατοίκητα τμήματα της πόλης και να τον ρίξουν μέσα σε ένα πηγάδι. Ο Τίμουρ, όμως, όντας εξαιρετικός κολυμβητής και δύτες, αντί να πτοηθεί από τα καμώματα τους, αποφασίζει να τους δώσει ένα γερό μάθημα κάνοντας τους να νομίσουν ότι πνίγηκε. Για τον λόγο αυτό καταδύεται στα βάθη του πηγαδιού, όπου ανακαλύπτει ένα πράσινα φωτισμένο τούνελ. Προτού προλάβει όμως να εξερευνήσει πόσο μεγάλο είναι αυτό το τούνελ ή τι σκοπό επιτελεί, ξεμένει από αέρα με αποτέλεσμα να πρέπει να αναδυθεί γρήγορα στην επιφάνεια. Με τη βοήθεια του Μάλακιν, του αρχηγού της συμμορίας Πάμας, ο οποίος παρά τις αντιρρήσεις των άλλων μελών, βούτηξε στο πηγάδι για να τον σώσει, ο Τίμουρ γλιτώνει παρά τρίχα τον πνιγμό. Στο τέλος του αποσπάσματος ο Μάλακιν, έχοντας κουραστεί να παίζει μονίμως τον ρόλο του νταή στο σχολείο, παραχωρεί τη θέση του αρχηγού της συμμορίας σε ένα άλλο μέλος της, τον Ραμόρ, και γίνεται καλός φίλος με τον Τίμουρ.

2. Κείμενο-στόχος

Το αγόρι από το Φόιγκορ

Ο Τίμουρ έκανε σαν να μην είχε καταλάβει ότι τον ακολουθούσαν. Ήταν τα μέλη της συμμορίας Πάμας. Δίχως να γυρίσει να κοιτάξει πίσω του, ένιωθε να τον πλησιάζουν ολοένα και περισσότερο. Έπρεπε να σκεφτεί κάτι.

Ορισμένοι από αυτούς φώναζαν: «Ψαροκέφαλε! Ψαροκέφαλε!» Κι αυτό γιατί ο Τίμουρ ήταν απ' το Φόιγκορ, την παλιά συνοικία των ψαράδων, η οποία ήταν χτισμένη στα απόκρημνα βράχια πάνω από το λιμάνι. Η υψηλή κοινωνία του Τίλαντορ θεωρούσε αισχρό καθετί που είχε σχέση με το νερό και περιφρονούσε τους Φοϊγκίτες που ξανοίγονταν στη βρώμικη θάλασσα με τις παλιές ξύλινες βάρκες τους. Υπήρχαν άλλωστε και πολλές φήμες για ασθένειες που οφείλονταν στα ψάρια.

«Ψαροκέφαλε! Ψαροκέφαλε! Βρωμερέ Ψαροκέφαλε!»

Ο Τίμουρ συνέχισε να προχωράει απτόητος. Δυστυχώς, στη συνοικία Χάλουμ δεν υπήρχαν περίπλοκα σοκάκια όπως στο Φόιγκορ, στα οποία μπορούσε κανείς να εξαφανιστεί γρήγορα, ακόμα κι αν στην πορεία κατέληγε να μυρίζει πολύ άσχημα. Υπήρχαν μόνο πλατείς και ευθείς δρόμοι. Το Χάλουμ αποτελούνταν, μέχρι εκεί που έφτανε το μάτι, από πελώριες μεγαλοπρεπείς πύλες, οι οποίες οδηγούσαν σε μεγάλες εσωτερικές αυλές· αυλές τόσο φωτεινές και προσεγμένες, που ήταν αδύνατον να βρει κανείς σ' αυτές μέρος να κρυφτεί.

Έπρεπε να σκεφτεί κάποιον άλλον τρόπο. Το σχέδιο του ήταν αρκετά απλό: Άλλα τρία σπίτια και θα έφτανε σ' ένα σταυροδρόμι. Θα έστριβε στη γωνία αργά, δίχως να βιάζεται, και με το που βρισκόταν έξω από το οπτικό πεδίο των διωκτών του, θα το έβαζε αμέσως στα πόδια. Μέχρι να φτάσουν εκείνοι στη γωνία, ο Τίμουρ θα είχε ήδη διασχίσει την απόσταση μέχρι τη μεθεπόμενη πύλη. Αν οι διώκτες του ήταν αρκετά χαζοί, ώστε να αρχίσουν να τον ψάχνουν στην πρώτη αυλή που θα έβρισκαν μπροστά τους, ο Τίμουρ θα κέρδιζε αρκετό χρόνο, ώστε να βρει κάποια διέξοδο. Καταγόταν απ' το Φόιγκορ. Μπορούσε να κάνει πράγματα, που ποτέ δε θα πέρναγαν από το μυαλό όσων έμεναν εδώ στο Χάλουμ.

Δεν ήταν και το πιο πρωτότυπο σχέδιο -είχε να ομολογήσει- αλλά με λίγη τύχη θα δούλευε μια χαρά.

Άλλα τρία αργά βήματα μέχρι τη γωνία.

Άλλα δύο.

Άλλο ένα τελευταίο.

Τώρα!

Στα μέσα της κίνησης ο Τίμουρ κοκάλωσε. Το σχέδιό του μπορούσε να το ξεχάσει. Μόλις λίγα μέτρα απ' τη γωνία του δρόμου στεκόταν ο Ραμόρ, ο χοντρός υπαρχηγός της συμμορίας Πάμας, μαζί με άλλα πέντε θεόρατα αγόρια και του χαμογελούσαν σαρκαστικά. Τον περίμεναν. Άρα αντί να στρίψει στη γωνία και να αρχίσει να τρέχει, θα διέσχιζε τον δρόμο όσο πιο ψύχραιμα γινόταν. Ένα ήταν πλέον ξεκάθαρο: Αυτό δεν ήταν σαν τα συνηθισμένα καψόνια, με τα οποία βασάνιζαν καθημερινά τους μαθητές από το Φόιγκορ. Αυτή ήταν η μεγάλη επίθεση, για την οποία τον είχαν προειδοποιήσει οι δύο Φοϊγκίτες από την τάξη του. Για σήμερα τα μέλη της συμμορίας Πάμας του επεφύλασσαν κάτι ιδιαίτερο. Διαφορετικά δεν θα ήταν τόσοι πολλοί.

Παίζοντάς το αδιάφορος, άρχισε να ελίσσεται ανάμεσα από άμαξες και κάρα. Ούτε μια στιγμή δεν έδειξε στους διώκτες του ότι βιάζεται. Στα μέσα του δρόμου έπρεπε να αφήσει ένα κόκκινο αμαξόχημα να περάσει από μπροστά του. Αυτές οι καμπίνες με τις μεγάλες ρόδες στα πλάγια, οι οποίες λαμπύριζαν με μοναδικά χρώματα, ήταν ένα από τα αναρίθμητα μυστηριώδη πράγματα που υπήρχαν μόνο στο Τίλαντορ. Κινούνταν γρήγορα και αθόρυβα, τροφοδοτούμενες από μία ανεξήγητη δύναμη, εικοσιτέσσερις ώρες το εικοσιτετράωρο, μέρα νύχτα, διασχίζοντας τους δρόμους του Χάλουμ. Προχωρούσαν πάντα στη μέση του δρόμου και σταματούσαν πάντα στις ίδιες στάσεις, προκειμένου να επιβιβαστούν και να αποβιβαστούν άνθρωποι. Και το έκαναν αυτό για πάνω από χίλια χρόνια. Κανείς δεν έπρεπε να τις οδηγήσει, όπως και κανείς δεν έπρεπε ποτέ να τις επισκευάσει.

Αχ και να ήταν αυτά τα κουτιά μία σπιθαμή πιο πλατιά και το προστατευτικό κιγκλίδωμα των παραθύρων τους λίγο πιο χαμηλά, σκέφτηκε ο Τίμουρ. Τότε θα μπορούσε να πηδήξει και να γαντζωθεί πάνω τους, ενώ αυτά

κινούνταν. Αλλά φαίνεται πως οι μάγοι που είχαν κατασκευάσει τα κόκκινα αμαξοχήματα πριν πολύ, πολύ καιρό, αυτό ακριβώς ήθελαν να αποτρέψουν.

Πριν από περισσότερα από χίλια χρόνια, το Τίλαντορ κυβερνούσαν ακόμα από μάγους. Και σίγουρα, έτσι θα είχε η κατάσταση μέχρι και σήμερα, αν μια μέρα δεν εξαφανίζονταν από τη μια στιγμή στην άλλη όλοι οι κάτοικοι της πόλης. Ήταν το πιο φοβερό και συνάμα το πιο μυστηριώδες συμβάν όλων των εποχών στη χώρα Κάμαν. Το Τίλαντορ, η πιο μεγάλη και λαμπρή ως τότε πόλη, έμεινε ξαφνικά χωρίς ανθρώπους. Και οι ξακουστοί του μάγοι με την απίστευτη δύναμή τους κατέληξαν να αποτελούν απλές ιστορικές αναφορές. Τα χρόνια που ακολούθησαν, οι άνθρωποι ζούσαν με τον φόβο ότι η Μεγάλη Εξαφάνιση θα λάμβανε χώρα και σε άλλες πόλεις, αλλά ευτυχώς δε συνέβη κάτι τέτοιο.

Στο μεταξύ πέρασαν 1.132 χρόνια. Νέοι πολίτες εγκαταστάθηκαν στα παλιά σπίτια του Τίλαντορ και η ζωή επέστρεψε στους φυσιολογικούς της ρυθμούς. Παρ' όλα αυτά, μεγάλα τμήματα της πόλης εξακολουθούσαν να παραμένουν ακατοίκητα. Και μέχρι και σήμερα κανείς δεν ήξερε, τι είχε συμβεί τότε. Μια συμφορά; Μια θεομηνία; Μια μαζική απαγωγή του πληθυσμού από ξένους λαούς, που ήρθαν από τη θάλασσα; Ή μήπως ήταν οι ίδιοι οι μάγοι, εκείνοι που μετέφεραν κρυφά όλη τη ζωή από την πόλη τους σε έναν άγνωστο τόπο; Δεν υπήρχαν ούτε στοιχεία, ούτε ίχνη. Τίποτα απολύτως.

Μόλις το κόκκινο αμαξόχημα πέρασε από μπροστά του, ο Τίμουρ ξανάρχισε να περπατάει αργά. Μόνο σε περίπτωση που του δινόταν πραγματικά η ευκαιρία να ξεφύγει, θα άρχιζε να τρέχει, διαφορετικά θα πήγαιναν αμέσως να τον περικυκλώσουν. Τόσο πανούργα ήταν τα μέλη της συμμορίας Πάμας.

Από την επόμενη διασταύρωση και μετά ξεκινούσε ένα από τα ακατοίκητα τμήματα της πόλης. Τα σκοτεινά ανοίγματα των παραθύρων από τα ακατοίκητα σπίτια έμοιαζαν να τον κοιτάζουν επίμονα μέσα απ' τα δέντρα που είχαν μεγαλώσει ανεξέλεγκτα. Αναρωτιόταν, τι είχαν σκοπό να του κάνουν. Όταν η Μπαράνα, η κοπέλα από την τάξη του που καταγόταν κι αυτή από το Φόιγκορ, ήταν ακόμα καινούργια εδώ, η συμμορία Πάμας την είχε κλειδώσει σε μια μικρή αίθουσα στο υπόγειο του σχολείου μαζί με μια ντουζίνα μεγάλες αράχνες. Οι κουφιοκέφαλοι της συμμορίας Πάμας νόμιζαν

μέχρι και σήμερα, ότι εκείνη πέρασε όλη τη νύχτα παρέα με τα τρομερά θηρία, μέχρι να τη βρει την επόμενη μέρα ο επιστάτης του σχολείου, ενώ έκανε τους γύρους του. Στην πραγματικότητα, όμως, εκείνη, αφού πρώτα έδιωξε τις αράχνες σπρώχνοντας τες κάτω από την πόρτα, παραβίασε ατάραχη την κλειδαριά με τον σουγιά της και γύρισε σφυρίζοντας σπίτι της.

Αν ο Τίμουρ ήξερε στα σίγουρα, πως αυτό που τον περίμενε ήταν κάτι εξίσου ακίνδυνο με αυτό που συνέβη στην Μπαράνα, τότε απλά θα σταματούσε εκεί που ήταν. Αλλά δεν είχε ιδέα τι τον περίμενε, οπότε συνέχισε να διεισδύει ολοένα και βαθύτερα στο εγκαταλελειμμένο τμήμα της πόλης. Μόλις τελείωνε η μεγάλη τους επίθεση, τα μέλη της συμμορίας Πάμας θα τον άφηναν κατά κύριο λόγο στην ησυχία του, προσπάθησε να καθησυχάσει τον εαυτό του. Οι Φοϊγκίτες συμμαθητές του αυτό έλεγαν πάντα: Πρώτα έρχονται τα καψόνια, μετά η μεγάλη επίθεση και στο τέλος επικρατεί ηρεμία και γαλήνη. Αν κατάφερνε να επιβιώσει το απόγευμα αυτό, τα πράγματα θα γίνονταν καλύτερα.

Παράξενο το πόσο λίγο καθησυχάζει μια τέτοια σκέψη, όταν σε έχει πάρει από πίσω μια ομάδα μαθητών που φωνάζει μονίμως «Ψαροκέφαλε». Οι φωνές τους ηχούσαν, σαν να μην ήθελε και πολύ μέχρι να..., μέχρι να γίνει τι;

Κόντευαν να φτάσουν σε μια μεγάλη κυκλική πλατεία. Τα παλιά χρόνια, η περιοχή στην οποία βρίσκονταν τώρα, πρέπει να ήταν εύπορη. Τα σπίτια ήταν διακοσμημένα με στοιχεία γκρεμουριανού ρυθμού και τα μεγάλα τους παράθυρα και μπαλκόνια φαίνονταν ακόμα φιλόξενα, παρόλα τα σπασμένα γυαλιά που μαρτυρούσαν ότι δεν έμενε πια κανείς σ' αυτά. Τα δέντρα βάνγκο που περιέβαλλαν το κέντρο της πλατείας, πρέπει να ήταν κάποτε μικρά και προσεκτικά κλαδεμένα. Στα εκατοντάδες χρόνια, όμως, που ακολούθησαν τη Μεγάλη Εξαφάνιση, είχαν γίνει τόσο γιγάντια και τα κλαδιά τους είχαν απλωθεί τόσο πολύ προς όλες τις κατευθύνσεις, που η πλατεία είχε καλυφθεί ολόκληρη από έναν πράσινο θόλο φύλλων. Δεδομένου, όμως, ότι στο Τίλαντορ έκανε εδώ και κάμποσες βδομάδες ζέστη, δεν είχε δροσιά κάτω από τον θόλο. Ο Τίμουρ σκέφτηκε μήπως σκαρφάλωνε στο πρώτο δέντρο που θα έβρισκε μπροστά του· αμέσως, όμως, απέρριψε την ιδέα. Ναι μεν μπορούσε

να σκαρφαλώσει αρκετά ψηλά, ώστε κανείς Χαλουμιανός να μην μπορεί να τον ακολουθήσει, αλλά μετά θα τον περίμεναν από κάτω!

Στο κέντρο της πλατείας υπήρχε ένα παλιό πηγάδι. Ανάμεσα στους τεράστιους κορμούς των δέντρων, όμως, φαινόταν μικρό και ετοιμόρροπο, σε βαθμό που ήταν αδύνατον να φανταστεί κανείς ότι κάποτε ίσως και να αποτελούσε το σημαντικότερο στολίδι αυτής της περιοχής. Μήπως να πήδαγε απλά μέσα στο πηγάδι και...; Ξαφνικά κατάλαβε. Ακριβώς αυτό ήταν που του επεφύλασσαν! Ήθελαν να τον ρίξουν μέσα στο πηγάδι. Δε μπορούσε να το πιστέψει, πόσο χαζοί ήταν!

Για όσους κατάγονταν από το Χάλουμ το να πέσει κανείς στο νερό ήταν από τα χειρότερα και πιο εξευτελιστικά πράγματα που θα μπορούσαν να του συμβούν ποτέ. Το νερό, ήταν το βρώμικο, σιχαμερό και επικίνδυνο στοιχείο, στο οποίο ζούσαν ψάρια. Το μοναδικό νερό, το οποίο οι Χαλουμιανοί θεωρούσαν πόσιμο και χρησιμοποιούσαν για πλύσιμο, ήταν αυτό που προερχόταν από το μαγικό δίκτυο ύδρευσης που τροφοδοτούσε κάθε σπίτι της πόλης. Οτιδήποτε άλλο, συμπεριλαμβανομένου του νερού από τα όμορφα παλιά πηγάδια της πόλης, το απέφευγαν σαν την πανούκλα. Για τον λόγο αυτό, είχαν σφραγίσει από καιρό όλα τα πηγάδια στα κατοικημένα τμήματα της πόλης.

«Πέσε μέσα, ψαροκέφαλε! Πέσε μέσα!»

Ωστε αυτό ήταν όντως. Ακόμα δεν μπορούσε να το πιστέψει. Το ότι ένας Φοϊγκίτης δεν είχε κανένα απολύτως πρόβλημα με το νερό, φαίνεται πως δεν το είχαν υπολογίσει τα μέλη της συμμορίας Πάμας. Ο Τίμουρ έπρεπε να καταβάλει προσπάθεια, για να μην ξεσπάσει σε δυνατά γέλια. Σταμάτησε να προχωράει. Ήρθε η ώρα να σπάσει πλάκα.

Άκουσε βήματα πίσω του. Την επόμενη στιγμή κάποιος τον έπιασε και τον σήκωσε από τον γιακά. Ο Ραμόρ. Ποιος άλλος; Πολύ ωραία.

«Λοιπόν, μικρέ βρωμιάρη! Για αυτή τη στιγμή ανυπομονούσα εδώ και βδομάδες!»

Υπό το γέλιο των υπόλοιπων μελών, ο Ραμόρ κουβάλησε τον Τίμουρ τα τελευταία μέτρα μέχρι το πηγάδι. Μόλις έφτασε εκεί, άρχισε να τον κουνάει πέρα δώθε στον αέρα.

«Ένα!»

Φώναζαν οι άλλοι όλοι μαζί.

«Δύο!»

«Τρία!»

«Ραμόρ Χαρράς!»

Μια κοριτσίστικη φωνή ήχησε ξαφνικά σ' όλη την πλατεία. Ο Ραμόρ σταμάτησε στα μέσα αυτού που έκανε. Ο Τίμουρ είδε τη Γιουλίνα να βαδίζει εξαγριωμένα προς το μέρος τους. Ήταν από την τάξη του. Είχε σκούρα μακριά μαλλιά, όμορφα μάτια και ήταν αρκετά μικροκαμωμένη, αλλά παρόλα αυτά ενέπνεε μεγάλο σεβασμό. Θυμήθηκε πως είχε προσφερθεί να τον βοηθήσει ήδη από την πρώτη του μέρα στο σχολείο: «Είμαι λίγο-πολύ καλή σε όλα τα μαθήματα, με εξαίρεση τη Μαθηματική Λογινιστική». Και παρόλο που ακούστηκε λες κι ήταν κάπως υπερήφανη γι' αυτό, το χαμόγελό της ήταν τόσο ζεστό, που ούτε μια στιγμή δεν πέρασε από το μυαλό του Τίμουρ ότι ήταν κάποια επιδειξιμανής.

«Άφησέ τον να φύγει! Δεν είναι αστείο!» είπε η Γιουλίνα αγριοκοιτάζοντας τον Ραμόρ. Εκείνος έστρεψε το βλέμμα του αλλού ξεφυσώντας, αλλά στην πραγματικότητα δεν τολμούσε να συνεχίσει αυτό που έκανε. Τέλεια... Ο Τίμουρ σκέφτηκε ότι ήταν ευγενικό εκ μέρους της Γιουλίνας που ήρθε να τον βοηθήσει, αλλά δε χρειαζόταν βοήθεια. Αντιθέτως, η ανάμειξή της σε όλο αυτό θα χαλούσε τη διασκέδασή του.

Ο Ραμόρ κοίταξε τον Μάλακιν, τον αρχηγό της συμμορίας Πάμας, και εκείνος ανασήκωσε αμήχανα τους ώμους του. Όχι, κανένας από τους δύο δεν θα τολμούσε να εναντιωθεί στη Γιουλίνα. Θα τον άφηναν να φύγει και θα σκαρφίζονταν κάτι άλλο για τη μεγάλη τους επίθεση. Κάτι το οποίο ίσως και να μην ήταν τόσο βολικό για αυτόν όσο το πηγάδι. Ο Τίμουρ έπρεπε να κάνει κάτι. Σήκωσε το πόδι του, όσο καλύτερα μπορούσε, και σημάδεψε εκεί όπου θα προκαλούσε τη μεγαλύτερη ζημιά στον Ραμόρ. Και στράϊκ! Ο υπαρχηγός έβγαλε μια κραυγή οργής και δίχως δεύτερη σκέψη τον πέταξε με όλη του την δύναμη μέσα στο πηγάδι. Ο Τίμουρ έκανε στροφή στον αέρα και όρμησε με τα πόδια προς τα κάτω.

Μία μυστηριώδης ανακάλυψη

Έπειτα από μία πτώση μερικών μέτρων στα σκοτεινά, ο Τίμουρ βυθίστηκε στο νερό. Στην αρχή μπορούσε ακόμα να ακούσει τον παφλασμό, όπως αντηχούσε δυνατά στα τοιχώματα του πηγαδιού. Ύστερα από λίγο, όμως, ο κόσμος γύρω του σώπασε και ο Τίμουρ άρχισε να αισθάνεται τη γνώριμη πίεση στα αυτιά του. Χαμογέλασε. Αυτή τη στιγμή όσοι ήταν εκεί πάνω περίμεναν ότι θα έβγαινε αμέσως στην επιφάνεια του νερού κλωτσώντας με τα χέρια και τα πόδια του και ρουθουνίζοντας, για να σπάσουν πλάκα μαζί του. Ο Τίμουρ, όμως, δε θα τους έκανε τη χάρη. Άλλωστε δεν ήταν μόνο εξαιρετικός κολυμβητής, αλλά και καλός δύτες· ιδιότητα που ελάχιστοι κατείχαν, ακόμα και από τους Φοϊγκίτες.

Αν ήθελε, μπορούσε να αντέξει πάνω από πέντε λεπτά κάτω από το νερό. Κάτι τέτοιο ήταν αρκετό, για να φάνε μια γερή τρομάρα οι μπούφοι της συμμορίας Πάμας. Ήδη σε λίγα λεπτά θα νόμιζαν ότι είχε πνιγεί. Και μετά θα έμπαιναν στη διαδικασία να σκεφτούν τι συνέπειες θα είχαν γι' αυτούς οι πράξεις τους, αν έβγαιναν στη φόρα. Πολλά άτομα είχαν δει τον τρόπο με τον οποίο τα μέλη της συμμορίας Πάμας τον είχαν πάρει από πίσω και τον είχαν οδηγήσει ως εδώ. Ανυπομονούσε να δει τις τρομοκρατημένες φάτσες τους, όταν θα έβγαινε ξανά στην επιφάνεια. Η Μπαράνα και ο Γκουιμάλ, οι Φοϊγκίτες συμμαθητές του, θα κυλιόντουσαν στο πάτωμα απ' τα γέλια, μόλις τους αφηγούνταν τι είχε συμβεί. Για αρχή, όμως, έσπευσε να καταδυθεί πιο βαθιά κάνοντας απλωτές κινήσεις. Δεν έπρεπε να φαίνεται καθόλου πια.

Το νερό του πηγαδιού ήταν διαφορετικό από αυτό της θάλασσας. Καθαρό και διαυγές, χωρίς αλάτι, χωρίς βρωμιά, χωρίς ψάρια. Γι' αυτό το είδος νερού έπρεπε να εφεύρει κανείς καινούργια λέξη, σκέφτηκε. Έχοντας διανύσει κάμποσα μέτρα, στράφηκε για λίγο προς τα πάνω. Ψηλά στο βάθος αναγνώρισε τον φωτεινό κύκλο από το στόμιο του πηγαδιού. Είχε ακόμα αρκετό χρόνο μέχρι να του τελειώσει ο αέρας. Κοίταξε προσεκτικά προς την αντίθετη κατεύθυνση, προς τα κάτω, προς το φαινομενικά απέραντο μαύρο. Αυτό το έκανε καμιά φορά και όταν πήγαινε για καταδύσεις στη θάλασσα. Αν και απ' το θαλασσινό νερό έτσουζαν λίγο τα μάτια του, το ρίγος που διαπερνούσε το σώμα του κάθε φορά όταν αντίκρυζε τη μαύρη απεραντοσύνη, τον έκανε να ξεχνάει αμέσως κάθε άλλη ενόχληση.

Η μαυρίλα στο πηγάδι ήταν ολόδια με αυτή στη θάλασσα. Μόνο που έπρεπε να προσέχει κανείς να μην καταδυθεί σε βάθη όπου δε θα έφτανε το φως από την επιφάνεια. Ο Τίμουρ ατένιζε τη μαυρίλα περιμένοντας να χάσει τα λογικά του. Μαύρο, όχι και τόσο μαύρο. Ήταν σαν να μην υπήρχαν χώρος και χρόνος. Με μιας ξέχασε τα μέλη της συμμορίας Πάμας που τον περίμεναν από πάνω.

Και τότε συνέβη για δεύτερη φορά εκείνο το απόγευμα κάτι το εντελώς απροσδόκητο. Στην αρχή το πέρασε για απλό παιχνίδισμα του φωτός. Αλλά παρόλο που ανοιγόκλεισε τα μάτια του και κούνησε έντονα το κεφάλι του πέρα δώθε, δεν άλλαξε κάτι. Στο βάθος κάτω από αυτόν, στη μαύρη απεραντοσύνη, φεγγοβολούσε κάτι πράσινο. Και το πράσινο αυτό κάτι που φεγγοβολούσε, έμενε πάντα στην ίδια θέση ανεξάρτητα από το πώς κουνούσε ο Τίμουρ το κεφάλι του. Επομένως, υπήρχε στ' αλήθεια, δεν ήταν οφθαλμαπάτη.

Δίχως να το καλοσκεφτεί, έστρεψε το σώμα του, ώστε να βλέπει με το κεφάλι προς τα κάτω, και άρχισε να κολυμπάει ακόμα πιο βαθιά. Έπρεπε να βιαστεί, αν ήθελε να διανύσει όλη αυτήν την απόσταση δίχως να του τελειώσει ο αέρας. Μόνο που το πράσινο πράγμα, ή ό,τι άλλο ήταν τέλος πάντων, δεν φαινόταν να έρχεται πιο κοντά. Ήταν πιο μεγάλο και πιο μακριά απ' ό,τι είχε υπολογίσει αρχικά. Και δεν έπλεε στο νερό, αλλά φαινόταν να είναι κολλημένο στα τοιχώματα του πηγαδιού.

Τέτοιο πράγμα δεν είχε ξαναδεί ποτέ του. Ένας γέρος ψαράς του είχε διηγηθεί κάποτε τον μύθο με τα φωσφορίζοντα ψάρια, τα οποία ζούσαν σε τόσο μεγάλα βάθη που κανένας άνθρωπος δεν είχε καταφέρει ποτέ του να τα δει από κοντά. Αυτό εδώ, όμως, δεν ήταν ψάρι, ή και να ήταν, παραήταν παράξενο. Πλέον ο Τίμουρ δεν απείχε παρά μόνο μερικά μέτρα από αυτό, αλλά δεν είχε ανακαλύψει τίποτα καινούργιο. Ήταν στην κυριολεξία ένας πράσινος δίσκος που φεγγοβολούσε και είχε διάμετρο ίση με το ύψος ενός ενήλικου ανθρώπου. Γιατί φεγγοβολούσε, όμως; Από τι υλικό ήταν φτιαγμένο; Ποιος το είχε κουβαλήσει ως εδώ; Και γιατί;

Έπειτα από μερικές τελευταίες κινήσεις βρέθηκε ακριβώς μπροστά του και άρχισε να τεντώνει αργά το χέρι του προς το μέρος του. Ήταν άραγε επικίνδυνο; Ο Τίμουρ ήταν υπερβολικά περίεργος, για να γυρίσει πίσω δίχως

να κάνει κάτι. Από στιγμή σε στιγμή οι άκρες των δαχτύλων του θα το ακουμπούσαν. Παρόλα αυτά, όμως, δεν αισθανόταν τίποτα. Ούτε ζέστη, ούτε κρύο, ούτε κάποιο ρεύμα.

Η καρδιά του χτυπούσε τόσο δυνατά, που μπορούσε να την ακούσει. Εκ πείρας ήξερε ότι ο αέρας του τελείωνε πιο γρήγορα, όταν ήταν ενθουσιασμένος ή νευρικός. Του απέμεναν μόνο μερικά δευτερόλεπτα ακόμα. Με μια κίνηση, τέντωσε το χέρι του όσο πιο πολύ μπορούσε προς τα μπροστά και... Άμα μπορούσε, θα είχε σίγουρα ουρλιάξει. Το χέρι του έπιασε το απόλυτο Τίποτα! Δεν υπήρχε ούτε πράσινος δίσκος, ούτε κάτι κολλημένο στα τοιχώματα του πηγαδιού. Υπήρχε μόνο το φως. Φως μέσα στο οποίο μπορούσε κανείς να κολυμπήσει.

Αυτό το οποίο είχε δει ήταν στην πραγματικότητα η αρχή ενός πράσινα φωτισμένου τούνελ. Πλέον μπορούσε να διακρίνει τα τούβλα από τα οποία είχε φτιαχτεί ο σωλήνας που είχε διάμετρο ίση με το ύψος ενός ανθρώπου. Και κάποια από αυτά, πρόσεξε ότι εξέπεμπαν το πράσινο φως... Την ίδια στιγμή, όμως, άρχισε να σημαίνει κόκκινο το εσωτερικό του ρολόι καταδύσεων. Έπρεπε να βγει αμέσως στην επιφάνεια.

Δίχως να ρίξει άλλη ματιά στο φωτεινό τούνελ, κλώτσησε με δύναμη την άκρη του ανοίγματος και άρχισε να κολυμπάει με απλωτές κινήσεις προς την κατεύθυνση από την οποία ερχόταν το φως της ημέρας. Τα πνευμόνια του έκαιγαν. Λίγο ακόμα και θα είχε καθυστερήσει υπερβολικά πολύ. Αν έστω και για ένα χιλιοστό του δευτερολέπτου σταματούσε, θα ήταν χαμένος από χέρι. Ήδη το μόνο που τον κρατούσε από το να ανοίξει το στόμα του και να εισπνεύσει θανατηφόρο νερό ήταν η τεράστια δύναμη της θέλησής του.

Ξάφνου πρόσεξε μια σκιά από πάνω του. Κάποιος κολυμπούσε στην επιφάνεια του νερού! Ο Τίμουρ τρομοκρατήθηκε. Ποιος να ήταν άραγε; Το άτομο αυτό βούτηξε το κεφάλι του κάτω από το νερό. Καθώς τον πλησίαζε, μπόρεσε να διακρίνει το πρόσωπο του. Ήταν ο Μάλακιν! Τι θα μπορούσε να ωθήσει τον αρχηγό της συμμορίας Πάμας να πέσει στο νερό; Ο Μάλακιν έτεινε το χέρι του στον Τίμουρ. Εκείνος σταμάτησε να σκέφτεται άλλο το λόγο για τον οποίο ο Μάλακιν βρισκόταν εκεί, κολύμπησε τα τελευταία μέτρα προς το μέρος του, άρπαξε το χέρι του και τινάχτηκε με όλη του τη δύναμη προς τα πάνω.

Δεν άντεξε όμως. Λίγο πριν βγει στην επιφάνεια, εισέπνευσε. Μια τεράστια ποσότητα νερού όρμησε στα πνευμόνια του και ο Τίμουρ άρχισε αμέσως να ξερνάει βήχοντας. Δίπλα του αναδύθηκε ο Μάλακιν. Αφού γαντζώθηκε σε κάτι εσοχές που υπήρχαν στα τοιχώματα του πηγαδιού άρχισε να βήχει και αυτός με αξιολύπητο τρόπο. Όταν ο Τίμουρ είχε αρπάξει το χέρι του για να τραβηχτεί προς την επιφάνεια, εκείνος είχε βυθιστεί κάτω από το νερό.

Μόλις επανήλθε κάπως η αναπνοή του, ο Μάλακιν άρχισε να σκαρφαλώνει προς τα πάνω. Στα μισά του δρόμου έκανε κρυφά νόημα στον Τίμουρ να τον ακολουθήσει. Ο Τίμουρ πρόσεξε ότι ο αρχηγός της συμμορίας Πάμας είχε ένα σχοινί τυλιγμένο γύρω από το σώμα του, η άκρη του οποίου έφτανε μέχρι πάνω, πίσω από το τοίχωμα του πηγαδιού. Οφείλει κανείς να του το αναγνωρίσει, ήταν πραγματικά πολύ θαρραλέος, σκέφτηκε ο Τίμουρ γεμάτος θαυμασμό. Δίχως να μπορεί να κολυμπήσει και μόνο με ένα σχοινί ασφαλισμένος να βουτήξει σε βαθιά νερά, μόνο και μόνο για να τον σώσει...κι όλα αυτά ενώ ήταν Χαλουμιανός!

Ενώ σκαρφάλωναν, υπήρχαν ορισμένοι που τους κοίταζαν. Ανάμεσά τους και η Γιουλίνα με τον Ραμόρ. Με το που έφτασε ο Μάλακιν στην κορυφή του πηγαδιού, μεμιάς σωριάστηκε στο έδαφος. Το ίδιο και ο Τίμουρ. Ύστερα από λίγο τα δυο αγόρια καθόντουσαν το ένα δίπλα στο άλλο με την πλάτη τους να ακουμπάει στο πηγάδι, ανασαίνοντας βαριά και πού και πού βήχοντας. Η μεγάλη ομάδα μαθητών που μέχρι πριν από κάτι λεπτά φώναζαν «Ψαροκέφαλε» με μια φωνή, είχε προ πολλού συρρικνωθεί σε ένα μικρό γκρουπ που τους περιέβαλλε.

«Δε σας έλεγα ότι τίποτα δεν έπαθε ο βρωμιάρης;» γκρίνιαξε ο Ραμόρ. Ορισμένα από τα αγόρια που ήταν ακόμα εκεί, γέλασαν αμήχανα. Ίσως λόγω του ότι ο φόβος ακόμα γαργαλούσε τα σωθικά τους, ίσως, όμως, και λόγω της Γιουλίνας που τους κοίταζε αγριεμένα. Ο Τίμουρ έβλεπε συχνά τη Γιουλίνα και τον Μάλακιν να τριγυρνούν μαζί. Οι δυο τους αποτελούσαν ένα αρκετά παράξενο δίδυμο. Υπήρχαν φορές που η Γιουλίνα φαινόταν λες κι ήταν η μεγάλη αδερφή του Μάλακιν. Παρόλο που εκείνος ήταν μεγαλόσωμος και εκείνη μικρόσωμη.

Ο Ραμόρ έκανε μερικά βήματα προς τα μπροστά με τα τσιράκια του. Τα ξανθά μαλλιά του ήταν τόσο κοντά ξυρισμένα, που εύκολα διέκρινε κανείς το μεγάλο του κεφάλι να γυαλίζει από κάτω. Επί κάμποση ώρα κοίταζε περιφρονητικά τον Μάλακιν. Στην αρχή ο Μάλακιν τον αγνοούσε· ξάφνου όμως γύρισε και τον κοίταξε απευθείας στα μάτια. Ο Τίμουρ τρόμαξε. Ήξερε τις συμμορίες παιδιών από το Φόιγκορ. Ο ίδιος είχε υπάρξει μέλος σε μία από αυτές και είχε ζήσει τις έντονες έχθρες και σκληρές διαμάχες μεταξύ τους. Βέβαια, οι διαμάχες αυτές δεν ήταν τίποτα μπροστά στις φρικτές επαναλαμβανόμενες συγκρούσεις των δύο μεγάλων εγκληματικών συμμοριών, Χουρκ και Χόρντακ, που δρούσαν στο Φόιγκορ, αλλά οι κανόνες ήταν πάνω κάτω οι ίδιοι. Οι συγκρούσεις στο εσωτερικό της συμμορίας ήταν ό,τι χειρότερο, ειδικά όταν είχαν να κάνουν με το ποιος θα είναι ο αρχηγός. Και μια ματιά στον Μάλακιν και τον Ραμόρ αρκούσε, για να καταλάβει ο Τίμουρ ότι με αυτό ακριβώς είχε να κάνει η συγκεκριμένη διαμάχη.

Μα προφανώς: Ο Μάλακιν βούτηξε στο νερό, πράγμα αδιανόητο για έναν Χαλουμιανό, και ειδικά για τον αρχηγό της συμμορίας Πάμας. Και ο Ραμόρ, ο υπαρχηγός που του πήγαινε πάντα κόντρα, είχε αυτή τη στιγμή συγκεντρώσει γύρω του ορισμένα από τα πιο δυνατά μέλη της συμμορίας και τον κοίταζε προκλητικά. Αυτό ο Μάλακιν δεν θα το άφηνε να περάσει έτσι. Θα σηκωνόταν και θα ορμούσε στον Ραμόρ.

Ο Τίμουρ ήθελε να ανοίξει η γη και να τον καταπιεί. Δεν ήθελε να έχει καμία σχέση μ' όλο αυτό. Ούτε και τον ενδιέφερε. Πάνω από όλα, όμως, δεν ήθελε να χρειαστεί να διαλέξει μεταξύ του ενός ή του άλλου· παρόλο που ο Μάλακιν είχε ανέβει αρκετά στην εκτίμησή του.

Τα δύο αγόρια συνέχισαν να κοιτάζονται επίμονα. Ο Τίμουρ άρχισε να αναρωτιέται γιατί ο Μάλακιν δεν είχε αντιδράσει ακόμη. Μπορεί ο Ραμόρ να θύμιζε αρκούδα τόσο μεγαλόσωμος που ήταν, αλλά ο Μάλακιν ήταν πολύ πιο μεγαλόσωμος από 'κείνον και όλοι τον θεωρούσαν αήττητο. Άμα σηκωνόταν όρθιος, ίσως και να ξεκαθάριζε αμέσως το ποιος από τους δύο ήταν πιο ισχυρός.

Αλλά ο Μάλακιν συνέχισε να κάθεται, δίχως να φαίνεται ούτε στο ελάχιστο οργισμένος ή θυμωμένος με τον ασεβή τρόπο που τον κοίταζε ο Ραμόρ. Πώς μπορούσε να είναι τόσο σίγουρος για τη θέση του; Πίστευε στα

αλήθεια ότι ο Ραμόρ θα ερχόταν και θα τον βοηθούσε να σηκωθεί; Όχι, θα έκανε τα πάντα εκτός από αυτό. Ο Τίμουρ μπορούσε να διαβάσει το πρόσωπό του σαν ανοιχτό βιβλίο. Ο Ραμόρ ήθελε να γίνει αρχηγός. Εδώ και τώρα. Και ο Μάλακιν κατάφερε να γελοιοποιηθεί από μόνος του. Αυτή ήταν η ευκαιρία του. Αν ο Μάλακιν δεν του έριχνε αμέσως μια γερή κλωτσιά στον πισινό, τόσο γερή ώστε να ακουστεί μέχρι και στο Φόιγκορ, δεν θα υπήρχε πια τίποτα που να τον εμποδίζει.

Στο τέλος, όμως, συνέβη για άλλη μια φορά κάτι που δεν περίμενε ο Τίμουρ: ο Μάλακιν όντας καθιστός έγνεψε στον Ραμόρ και μετά έστρεψε το βλέμμα του προς τον πράσινο θόλο φύλλων από πάνω του, λες και δεν τον ενδιέφεραν πλέον καθόλου ούτε ο υπαρχηγός ούτε η πρόκλησή του. Ο Ραμόρ έκπληκτος ανασήκωσε τα φρύδια του. Ύστερα από λίγο έγνεψε κι εκείνος με το κεφάλι και αφού έριξε μια ματιά στα αγόρια τριγύρω, έφυγε μαζί τους.

Ο Μάλακιν συνέχισε να κοιτάζει προς τα πάνω. Ακόμα έσταζε νερό στο χωματένιο έδαφος από τα καστανά μαλλιά του, που έφταναν μέχρι τους ώμους του. Ανά διαστήματα κουνούσε το κεφάλι του και γέλαγε σιγανά, λες και είχε μόλις συμβεί κάτι πολύ αστείο.

Πλέον δεν ήταν αρχηγός της συμμορίας Πάμας. Το νέο αυτό θα διαδιδόταν σε χρόνο μηδέν. Παραχώρησε τη θέση του στον Ραμόρ. Δίχως μάχη, δίχως λόγια. Το μόνο που χρειάστηκε ήταν το νερό και μερικά νεύματα με τα μάτια. Ο Τίμουρ τα είχε καταλάβει όλα· το μόνο που δεν μπορούσε να εξηγήσει ήταν το γιατί. Γιατί, στο όνομα του Τάλιν, δεν αντέδρασε απλά ο Μάλακιν στην πρόκληση του Ραμόρ;

Αν εξαιρέσει κανείς τη Γιουλίνα, η οποία στεκόταν κάπως παράμερα, και τον Ραμόρ, ο οποίος κοίταζε πίσω του περιφρονητικά, τα δύο αγόρια είχαν μείνει πλέον εντελώς μόνα τους. Καθόντουσαν με την πλάτη τους στο τοίχωμα του πηγαδιού, και πέρα από τον περιστασιακό βήχα τους, το μόνο που ακουγόταν ήταν το τιτίβισμα των πουλιών στα δέντρα. Ο Τίμουρ αναρωτιόταν μήπως έπρεπε να πει κάτι στο μεγαλόσωμο αγόρι που όλοι θεωρούσαν αήτητο. Τον ήξερε μόνο από μακριά, ως τον μη προσιτό αρχηγό της συμμορίας Πάμας, ο οποίος καθόταν στο τελευταίο θρανίο στην τάξη του και με τον οποίο έπρεπε να προσέχει κανείς να μην βρεθεί ποτέ στο διάβα του. Παρόλα αυτά ο Τίμουρ ήθελε να του πει ότι λυπάται για την όλη κατάσταση. Ο

Ραμόρ, ο νέος αρχηγός της συμμορίας Πάμας, ήταν ένας σκληρός και βίαιος νταής. Τουλάχιστον για τα δεδομένα των Χαλουμιανών. Ποιος ήξερε τι καταστροφές θα έσπερνε στο διάβα του με τόση δύναμη.

Ο Τίμουρ έβηξε ξανά, κάπως πιο δυνατά αυτή τη φορά, και έστρεψε το κεφάλι του προς τον Μάλακιν. Απ' ό,τι φαίνεται, έπρεπε πρώτα να συνειδητοποιήσει ποιος ήταν αυτός που καθόταν δίπλα του.

Λυπάμαι για την όλη κατάσταση με τον Ραμόρ, πήγε να πει. Εντέλει κράτησε για άλλη μια φορά τις σκέψεις του για τον εαυτό του. Όχι γιατί δεν τον εμπιστευόταν, αλλά γιατί αυτό που ήθελε να πει δεν ταίριαζε με την περίπτωση. Μπορούσε να το δει στα μάτια του Μάλακιν.

«Δε... Δεν σε ενοχλεί καθόλου, έτσι;»

Ο Μάλακιν έμεινε έκπληκτος. Μπόρεσε ο μικρός Φοϊγκίτης όντως να καταλάβει, όλα όσα είχαν μόλις συμβεί;

«Το ότι το γουρούνι ο Ραμόρ θέλει να το παίξει τώρα αρχηγός; Όχι. Το αντίθετο.»

Κούνησε αργά το κεφάλι του και έστρεψε για άλλη μια φορά το βλέμμα του προς τα πράσινα φύλλα.

«Το αντίθετο;»

«Μεγάλη ιστορία.»

Ο Μάλακιν συνέχισε να κοιτάζει προς τα πάνω, λες κι εκεί κρυβόταν ένας θησαυρός τον οποίο προσπαθούσε να ανακαλύψει. Και γέλασε.

«Σε ευχαριστώ που θέλησες να με βοηθήσεις», ψέλλισε ο Τίμουρ. Το άλλο αγόρι έμεινε για λίγο σιωπηλό. Αυτή η σιωπή ανάμεσά τους άρεσε πολύ στον Τίμουρ. Εντέλει, ο Μάλακιν γύρισε πάλι και τον κοίταξε.

«Δεν χρειαζόσουν καθόλου βοήθεια, όμως, σωστά;»

Ο Τίμουρ διέκρινε ένα ίχνος θαυμασμού στο βλέμμα του Μάλακιν.

«Όχι. Απλώς παραλίγο να μου τελειώσει ο αέρας.»

«Και γιατί έμεινες τόσο πολύ κάτω από το νερό, ώστε να ξεμείνεις σχεδόν από αέρα;»

«Μεγάλη ιστορία.»

Ο Μάλακιν γέλασε. Όσο πήγαινε, το αγόρι από το Φόιγκορ του άρεσε ολοένα και περισσότερο. Αφού έβηξαν και οι δύο για άλλη μια φορά παρατεταμένα, ο Μάλακιν τινάχτηκε απότομα.

«Μεταξύ μας μικρέ, όταν κάνει ζέστη, το νερό δεν είναι και τόσο σιχαμερό όσο λένε όλοι.»

«Όλοι στο Χάλουμ.»

«Ψαροκέφαλε.»

«Βρωμοπόδαρε.»

Τους πήρε λίγο, αλλά στο τέλος χαμογέλασαν ο ένας στον άλλον.

3. Κείμενο-πηγή

Der Junge aus Foigor

Timur tat, als hätte er nicht bemerkt, dass er verfolgt wurde. Es waren die Jungs von der Pamas-Bande. Ohne sich umzudrehen, spürte er, dass sie immer dichter aufrückten. Er musste sich etwas einfallen lassen.

Einige riefen: »Flossenkopf! Flossenkopf!« Das taten sie, weil er aus Foigor kam, dem alten Stadtteil der Fischer auf den steilen Felsklippen oberhalb des Hafens. Unter den feinen Bürgern von Tylandor galt alles, was mit Wasser zu tun hatte, als anrühlich. Sie verachteten die Foigis, die mit ihren knarrenden Booten auf das dreckige Meer hinausfuhren. Und es gab wilde Gerüchte über Krankheiten, die Fische hervorrief.

»Flossenkopf! Flossenkopf! Stinkender Flossenkopf!«

Timur ging ruhig weiter. Leider gab es im Stadtteil Halum nur breite, schnurgerade Straßen und keine verwinkelten Seitengassen wie in Foigor, in denen man schnell verschwinden konnte, auch wenn man anschließend oft ziemlich übel roch. Halum bot, so weit das Auge reichte, nur riesige prächtige Tore, die zu großen Innenhöfen führten, die allesamt so hell und aufgeräumt waren, dass man sich unmöglich dort verstecken konnte.

Es musste anders gehen. Sein Plan war sehr einfach: Noch drei Häuser, dann kam eine Kreuzung. Er würde ganz gemächlich um die Ecke biegen und dann, wenn er kurz aus dem Sichtfeld der Verfolger war, sofort losrennen. Bis sie um die Ecke kämen, würde er es bis zum übernächsten Hofeingang schaffen. Wenn sie dumm genug waren, im ersten Hof nach ihm zu suchen, hätte er genügend Zeit gewonnen, um einen Ausweg zu finden. Er kam aus Foigor. Er konnte Wege benutzen, an die sie hier in Halum nicht einmal dachten.

Er war kein besonders origineller Plan, gestand er sich ein, aber mit etwas Glück würde er funktionieren.

Noch drei langsame Schritte bis zur Ecke.

Noch zwei.

Noch ein letzter.

Jetzt!

Timur erstarrte mitten in der Bewegung. Sein Plan konnte er vergessen. Ramor, der bullige Vizechef der Pamas-Bande, stand mit fünf anderen riesigen Jungs ein paar Meter hinter der Straßenecke und grinste ihn an. Sie hatten auf ihn gewartet. Also nicht abbiegen und losrennen, stattdessen ganz gelassen die Straße überqueren. Eins war nun klar: Das hier war keine der üblichen Schikanen, mit denen neue Schüler aus Foigor täglich gequält wurden. Das hier war der große Schlag, vor dem ihn die zwei anderen Foigi-Schüler aus seiner Klasse gewarnt hatten. Heute hatten sie etwas Besonderes vor. Sonst wären es nicht so viele.

Scheinbar gleichgültig schlängelte er sich zwischen den Pferdefuhrwerken und Handkarren hindurch und zeigte seinen Verfolgern keinerlei Anzeichen von Eile. In der Mitte der Straße musste er einen roten Straßenwagen vorbeifahren lassen. Diese rollenden Kabinen mit den großen, seitlich angebrachten Rändern, die in eigenartigen Farbtönen schimmerten, gehörten zu den zahlreichen wundersamen Dingen, die es nur in Tylandor gab. Sie fuhren schnell und lautlos, angetrieben von einer unerklärlichen Kraft, rund um die Uhr, Tag und Nacht durch die Straßen von Halum. Sie blieben stets exakt in der Straßenmitte und hielten immer an den gleichen Stationen an, um Leute aufzunehmen oder zu entlassen. Und sie taten das schon seit weit über tausend Jahren. Keiner musste sie steuern und sie mussten auch nie repariert werden.

Wären diese Kisten nur ein Hauch langsamer und die Brüstung der Fenster etwas niedriger, dachte Timur. Dann könnte er beim Fahren aufspringen. Aber genau das hatten die Zauberer, die die roten Straßenwagen vor langer, langer Zeit gebaut hatten, wohl verhindern wollen.

Vor über tausend Jahren war Tylandor noch von Zauberern regiert worden. Und das wäre gewiss auch bis heute so geblieben, wenn nicht eines Tages plötzlich die gesamte Bevölkerung der Stadt verschwunden wäre. Es war das schrecklichste und zugleich rätselhafteste Ereignis aller Zeiten im gesamten Land Kaman. Tylandor, damals die größte und prächtigste Stadt weit und breit, war plötzlich menschenleer. Und seine berühmten Zauberer mit ihrer unglaublichen Macht waren nur noch Geschichte. Man lebte in den

folgenden Jahren in großer Angst, dass sich das Große Verschwinden in anderen Städten wiederholen könnte, aber zum Glück geschah nichts dergleichen.

Inzwischen waren 1132 Jahre vergangen. Neue Bürger hatten sich in den alten Häusern von Tylandor angesiedelt und das Leben war wieder in Gang gekommen. Trotzdem waren große Teile der Stadt immer noch unbewohnt. Und immer noch wusste niemand, was damals geschehen war. Ein Unglück? Eine Tat der Götter? Eine gigantische Entführung, ausgeführt von unbekannten Völkern, die über das Meer gekommen waren? Oder waren es gar die Zauberer selbst gewesen, die alles Leben ihrer Stadt unbemerkt an einen unbekannten Ort gebracht hatten? Es gab keinen Anhaltspunkt, keine Spur. Nicht eine einzige.

Als der rote Straßenwagen vorbeigezogen war, schlenderte Timur langsam weiter. Losrennen würde er nur, wenn sich eine echte Chance zur Flucht böte, sonst würden sie sofort versuchen, ihn zu umzingeln. So schlau waren selbst die Pamas-Jungs.

Hinter der nächsten Kreuzung begann einer der unbewohnten Teile der Stadt. Die schwarzen Fensteröffnungen der leer stehenden Häuser starrten ihn durch wild wuchernde Bäume hindurch an. Er fragte sich, was die Jungs mit ihm vorhatten. Als Barana, das Foigi-Mädchen aus seiner Klasse, noch neu hier gewesen war, hatte die Pamas-Bande sie zusammen mit einem Dutzend großer Spinnen in eine kleine Kammer im Schulkeller eingeschlossen. Die Pamas-Schwachköpfe dachten bis heute, dass sie die ganze Nacht in ständiger Angst vor den Viechern verbracht hätte, bis sie der Hausmeister bei seiner Morgenrunde gefunden hätte. In Wirklichkeit hatte sie aber zuerst die Spinnen unter der Tür hinausgescheucht, dann in aller Seelenruhe das Schloss mit ihrem Taschenmesser geöffnet und war pfeifend nach Hause geschlendert.

Wenn Timur sicher wüsste, dass ihn etwas ähnlich Harmloses erwartete wie Barana, würde er einfach stehen bleiben. Aber er hatte keine Ahnung und so ließ er sich tiefer und tiefer in den verlassenen Teil von Halum hineintreiben. Wenn die Pamas-Jungs ihren großen Schlag ausgeführt hatten, würde sie ihn erst einmal in Frieden lassen, versuchte er sich zu beruhigen.

Seine Foigi-Mitschüler hatten es immer gesagt: Erst kommen die Schikanen, dann der große Schlag, danach ist Ruhe. Wenn er diesen Nachmittag überstanden hatte, würde alles besser werden.

Seltsam, wie wenig einen dieser Gedanke beruhigte, wenn eine »Flossenkopf« rufende Schülertraube hinter einem her war. Ihre Stimmen klangen, als könnte es nicht mehr lange dauern, bis ... ja, bis was?

Sie näherten sich einem großen runden Platz. In alten Zeiten musste dies hier eine reiche Gegend gewesen sein. Die Häuser waren mit Ornamenten im Gremourstil ausgeschmückt und die großen Fenster und Balkone wirkten noch immer einladend, auch wenn die zerbrochenen Scheiben anzeigten, dass niemand mehr hier wohnte. Die Wangobäume, die die Mitte des Platzes umsäumten, waren wohl früher einmal klein und sorgfältig beschnitten gewesen. In den vielen Hundert Jahren seit dem Verschwinden waren sie aber zu Riesen geworden und streckten ihre Äste nun so weit in alle Richtungen, dass der gesamte Platz unter einem grünen Blätterdach lag. Doch weil in Tylandor seit Wochen Hitze herrschte, war es nicht einmal hier kühl. Timur überlegte, ob er den erstbesten Baum hochklettern sollte, verwarf diese Idee aber gleich wieder. Er könnte zwar so hoch klettern, dass ihm kein Halumer zu folgen vermochte, aber sie würden unten warten.

In der Mitte des Platzes stand ein alter Brunnen. Zwischen den mächtigen Baumstämmen sah er klein und zerbrechlich aus und man konnte sich kaum noch vorstellen, dass er früher wohl die wichtigste Zierde dieses Orts gewesen sein musste. Sollte er einfach in den Brunnen springen und ...? Auf einmal verstand er. Genau das hatten sie vor! Sie wollten ihn in den Brunnen werfen. Nicht zu fassen, wie dumm sie waren!

Ins Wasser zu fallen war für jemanden aus Halum eines der schlimmsten und entwürdigendsten Dinge überhaupt. Wasser, das schmutzige, unfeine und gefährliche Element, in dem Fische lebten. Das einzige Wasser, das Halumer zum Trinken und Waschen nutzten, kam aus dem magischen Wassernetz, das bis in alle Wohnungen reichte. Anderes Wasser, selbst das aus den schönen alten Brunnen der Stadt, mied man wie

Pest. In den bewohnten Stadtteilen hatte man deswegen schon lange alle Brunnen verschlossen.

»Ab ins Wasser, Flossenkopf! Ab ins Wasser!«

Es stimmte also wirklich. Er konnte es immer noch nicht glauben. Dass ein Foigi überhaupt kein Problem mit Wasser hatte, schienen die Pamas-Jungs nicht auf der Rechnung zu haben. Timur musste sich anstrengen, nicht laut loszulachen. Er blieb stehen. Der Spaß konnte beginnen.

Er hörte Schritte hinter sich. Im nächsten Moment riss ihn jemand herum und hob ihn am Kragen hoch. Ramor. Wer sonst? Sehr gut.

»So, du kleiner Stinker! Auf diesen Moment freu ich mich schon seit Wochen!«

Unter dem Gelächter der anderen wurde Timur die letzten Meter zum Brunnen getragen. Dort angekommen, begann Ramor ihn in der Luft hin- und herzuschwingen.

»Eins!«

Die anderen machten mit.

»Zwei!«

»Drei!«

»Ramor Harras!«

Eine Mädchenstimme schallte plötzlich quer über den Platz. Ramor hielt mitten in der Bewegung inne. Timur sah Julina mit wütenden Schritten herankommen. Sie war aus seiner Klasse. Lange dunkle Haare, schöne Augen, sehr klein, aber trotzdem genoss sie viel Respekt. Er erinnerte sich, dass sie ihm gleich bei seinem ersten Schultag Hilfe angeboten hatte: »Ich kann alle Fächer einigermaßen gut, außer Mathloginistik.« Und auch wenn es geklungen hatte, als wäre sie durchaus ein wenig stolz darauf, war ihr Lächeln so warm gewesen, dass Timur sie keine Sekunde für eine Angeberin gehalten hatte.

»Lass ihn los! Das ist kein Spaß!« Julina funkelte Ramor an. Der verdrehte die Augen und stöhnte, aber er traute sich tatsächlich nicht, weiterzumachen. Mist. Timur fand es nett von Julina, dass sie ihm zu Hilfe

kam, aber er brauchte das nicht. Im Gegenteil, sie war auf dem besten Weg, ihm den Spaß zu verderben.

Ramor sah zu Malakin, dem Chef der Pamas-Bande, hinüber und Malakin zuckte ratlos mit den Schultern. Nein, sie würden es beide nicht wagen, sich gegen Julina aufzulehnen. Sie würden ihn laufen lassen und sich etwas anderes für ihren großen Schlag überlegen. Etwas, das im Gegensatz zum Brunnen richtig unangenehm für ihn werden konnte. Timur musste etwas tun. Er holte, so gut es ging, mit dem Fuß aus und zielte dorthin, wo es Ramor besonders wehtun würde. Und Volltreffer! Der Vizechef stieß einen Wutschrei aus, dachte nicht weiter nach und schleuderte ihn mit aller Kraft über den Brunnenrand. Timur drehte sich in der Luft und sauste mit den Füßen voran in die Tiefe.

Eine rätselhafte Entdeckung

Nachdem Timur ein paar Meter in die Dunkelheit gefallen war, tauchte er ins Wasser ein. Er hörte noch kurz, wie sich sein Platscher laut an den Brunnenwänden brach, dann war alles mit einem Schlag still und er spürte den vertrauten Druck in den Ohren. Er grinste. Dort oben warteten sie jetzt darauf, dass er gleich wieder prustend und strampelnd auftauchte und sie sich kaputtlachen konnten, aber diesen Gefallen würde er ihnen nicht tun. Er konnte nicht nur hervorragend schwimmen, sondern auch tauchen. Etwas, das selbst unter Foigis nur die wenigsten beherrschten.

Wenn er wollte, konnte er über fünf Minuten unter Wasser bleiben. Das sollte ausreichen, um den Pamas-Trotteln einen gehörigen Schreck einzujagen. Schon nach kurzer Zeit würden sie glauben, dass er ertrunken war. Und dann würden sie darüber nachdenken, was für Folgen es für sie hätte, wenn alles herauskam. Etliche Zeugen hatten gesehen, wie sie ihn verfolgt und vor sich hergetrieben hatten. Er freute sich schon auf die von Angst gezeichneten Gesichter, wenn er wieder an die Oberfläche kam. Barana und Guimal seine Foigi-Klassenkameraden, würden sich vor Lachen kugeln, wenn er ihnen die Geschichte erzählte. Nun tauchte er aber erst einmal mit kräftigen Arm- und Beinzügen immer tiefer. Sie sollten nichts mehr von ihm sehen.

Das Brunnenwasser war anders als das Meerwasser. Klar und rein, kein Salz, kein Schmutz, keine Fische. Für dieses Wasser müsste man fast ein neues Wort erfinden, dachte er. Nach ein paar Metern wandte er sich kurz nach oben. Weit über sich erkannte er den hellen Kreis der Brunnenöffnung. Seine Luft war noch lange nicht zu Ende. Er spähte in die andere Richtung, nach unten, in die unendlich scheinende Schwärze. Beim Tauchen im Meer machte er das auch manchmal. Das Salzwasser brannte dabei zwar ein wenig in die Augen, aber das vergaß er jedes Mal sofort, wenn ihn angesichts der dunklen Unendlichkeit ein tiefer Schauer durchfuhr.

Die Schwärze im Brunnen war genauso wie im Meer. Man musste nur nicht ganz so weit dafür tauchen, weil weniger Licht von oben einfiel. Timur starrte und wartete, dass sein Verstand aussetzte. Schwarz, nicht als Schwarz. Raum und Zeit schienen aufgelöst. Die Pamas-Jungs, die oben auf ihn warteten, waren von einem Moment auf den anderen vergessen.

Nun geschah zum zweiten Mal an diesem Nachmittag etwas völlig Unerwartetes. Zuerst hielt er es für eine Schliere in seinen Augen. Er blinzelte und drehte den Kopf hin und her, aber es änderte sich nichts. Tief unter ihm, in der schwarzen Unendlichkeit, leuchtete etwas Grünes. Und der leuchtende grüne Fleck blieb immer genau an der gleichen Stelle, egal wie er den Kopf drehte. Er existierte also tatsächlich, seine Augen spielten ihm keinen Streich.

Ohne lange nachzudenken, drehte er sich wieder mit dem Kopf nach unten und tauchte noch tiefer. Er musste sich beeilen, wenn ihm die Atemluft noch für diese Strecke reichen sollte. Das grüne Ding, was auch immer es war, schien kaum näher zu kommen. Es war größer und weiter entfernt, als er zunächst angenommen hatte. Und es schwebte nicht im Wasser, sondern schien an der Brunnenwand zu kleben.

So etwas hatte er noch nie gesehen. Ein alter Fischer hatte ihm einmal eine Sage von leuchtenden Fischer erzählt, die in so großer Tiefe im Meer lebten, dass sie nie jemand zu Gesicht bekam. Das hier war aber kein Fisch, oder wenn, dann ein sehr seltsamer. Das war nun nur noch wenige Meter entfernt, aber es gab keine neue Erkenntnis. Es war tatsächlich eine grün leuchtende Scheibe, etwa so hoch wie eine erwachsener Mann. Warum

leuchtete sie? Was war das für ein Material? Wer hatte sie dort angebracht? Und warum?

Ein paar letzte Armzüge und er befand sich genau davor. Langsam streckte er seine Hand danach aus. Ob es gefährlich war? Er war zu neugierig, um einfach so wieder wegzuschwimmen. Jeden Moment würden seine Fingerspitzen das Ding berühren. Immer noch spürte er nichts. Keine Wärme, keine Kälte, keine Wasserbewegung.

Sein Herz pochte so laut, dass er es hören konnte. Er wusste aus Erfahrung, dass ihm die Luft weniger lang reichte, wenn er aufgeregt war. Ihm blieben nur noch wenige Sekunde. Mit einem Ruck stieß er seine Hand, so weit es ging, nach vorne. Wenn er gekonnt hätte, hätte er aufgeschrien. Er griff ins Nichts! Es gab keine grüne Scheibe. Es gab keine Brunnenwand, an der sie klebte. Es gab nur das Licht. Man konnte hineinschwimmen.

Was er gesehen hatte, war in Wirklichkeit der Anfang eines grün beleuchteten Tunnels. Er erkannte nun die einzelnen Ziegelsteine, aus denen die mannshohe Röhre gemauert war. Und er sah, dass einige von ihnen das grüne Licht ausstrahlten ... Im gleichen Moment schlug sein innerer Taucherchronograf Alarm. Er musste sofort nach oben.

Ohne sich noch einmal nach dem Lichttunnel umzuschauen, stieß er sich vom Rand der Öffnung ab und schwamm mit kräftigen Armzügen Richtung Tageslicht. Seine Lungen brannten. Es war fast zu spät. Wenn ihn nun auch nur die kleinste Kleinigkeit aufhalten würde, wäre es um ihn geschehen. Schon jetzt schaffte er es nur mit größter Willensanstrengung, seinen Mund nicht zu öffnen und tödliches Wasser einzuatmen.

Er bemerkte einen Schatten über sich. Auf der Wasseroberfläche schwamm jemand! Timur erschrak. Wer konnte das sein? Die Gestalt streckte ihren Kopf unter Wasser. Als er näher kam, konnte er ihr Gesicht sehen. Es war Malakin! Was machte der Chef der Pamas-Bande im Wasser? Malakin streckte ihm die Hand entgegen. Timur dachte nicht weiter darüber nach, machte die letzten Schwimmzüge, packte die Hand und zog sich daran mit aller Kraft nach oben.

Es reichte nicht ganz. Kurz bevor er die Oberfläche durchstieß, atmete er ein. Ein großer Schwall Wasser drang in seine Lunge und er begann sofort,

es in kleinen Portionen wieder auszuatmen. Neben ihm tauchte Malakin auf. Er klammerte sich an die Trittmulden in der Brunnenwand und hustete ebenfalls erbärmlich. Er war unter Wasser geraten, als Timur sich an ihm hochgezogen hatte.

Als sich sein Atem wieder einigermaßen beruhigt hatte, begann Malakin nach oben zu klettern. Auf halber Strecke gab er Timur einen unauffälligen Wink, dass er ihm folgen sollte. Timur erkannte, dass der Pamas-Chef ein Seil um den Leib geschlungen trug, dessen anderes Ende oben hinter der Brunnenmauer verschwand. Er hatte wirklich Mut, das musste man ihm lassen, dachte Timur voller Anerkennung. Ohne schwimmen zu können, nur mit einem Seil gesichert ins tiefe Wasser zu gehen, um ihn zu retten, und das auch noch als Halumer.

Ein paar Gesichter lugten ihnen entgegen. Er erkannte Julina und Ramor. Als Malakin oben angekommen war, ließ es sich schwerfällig und kraftlos über die Mauer fallen. Timur folgte ihm. Beide saßen nun nebeneinander an den Brunnen gelehnt, atmeten schwer und mussten immer noch von Zeit zu Zeit husten. Die große Schülermasse, die vorhin noch mit einer Stimme »Flossenkopf« skandiert hatte, war längst zu einem kleinen Grüppchen zusammengeschrumpft, das sie nun umringte.

Timur hörte Ramors maulige Stimme. »Hab ich doch gleich gesagt, dass dem Stinker nichts passiert ist.« Ein paar Jungs, die noch da waren, lachten unsicher. Vielleicht, weil ihnen der Schreck immer noch in den Knochen steckte, vielleicht auch, weil Julina sie böse anstarrte. Timur sah Julina oft mit Malakin herumhängen. Die beiden waren ein seltsames Paar. Manchmal wirkte Julina wie Malakins große Schwester. Obwohl *er* groß war und *sie* klein.

Ramor trat mit seinen Jungs nach vorne. Die blonden Haare auf seinem breiten Schädel waren so kurz, dass man seine Kopfhaut durchschimmern sah. Er sah Malakin lange von oben herab an. Malakin ignorierte ihn zuerst, dann aber blickte er ihm mit einem Mal fest in die Augen. Timur erschrak. Er kannte die Kinderbanden aus Foigor. Er war selbst in einer gewesen und hatte tiefe Feindschaften und harte Revierkämpfe erlebt. Die waren natürlich nichts im Vergleich zum grausamen Dauerkrieg der beiden

Verbrecherbanden von Huurk und Hordak, die Foigor beherrschten, aber die Grundregeln waren ähnlich. Streit innerhalb der eigenen Bande war am schlimmsten und ganz besonders schlimm wurde es, wenn es darum ging, wer der Anführer war. Und er brauchte nur einen Blick auf Malakin und Ramor zu werfen, um zu wissen, dass es jetzt genau darum ging.

Klar: Malakin war ins Wasser gestiegen. Undenkbar für einen Halumer, und ganz besonders für den Chef des Pamas-Bande. Und Ramor, der Vizechef, der sich immer wieder mit Malakin anlegte, sah abschätzig auf ihn herunter und hatte auch noch starke Bandenmitglieder um sich versammelt. Das durfte Malakin sich nicht gefallen lassen. Gleich würde er aufstehen und auf Ramor losgehen.

Timur hätte sich am liebsten in Luft aufgelöst. Damit wollte er nichts zu tun haben. Es interessierte ihn auch gar nicht. Vor allem wollte er sich nicht auf die Seite des einen oder des anderen schlagen, müssen, auch wenn seine Achtung für Malakin gerade sehr gestiegen war.

Die beiden Jungs starrten sich weiter an. Er fragte sich, warum Malakin noch zögerte. Ramor war wie ein Stier gebaut, aber Malakin war noch größer und galt als unbesiegbar. Vielleicht reichte es sogar, wenn er einfach nur aufstand, um die Machtverhältnisse zu klären.

Aber Malakin blieb sitzen, kein Zeichen von Ärger oder Wut über Ramors respektlosen Blick. Wie konnte er sich seiner Sache so sicher sein? Glaubte er etwa, Ramor würde gleich zu ihm kommen und ihm hochhelfen? Nein, der würde alles tun, nur das nicht. Timur las in seinem Gesicht wie in einem Buch. Ramor wollte Chef werden. Hier und jetzt. Malakin hatte sich zum Gespött gemacht. Das war seine große Chance. Wenn Malakin ihm jetzt nicht sofort einen Tritt in den Hintern verpasste, den man bis noch nach Foigor hörte, konnte das nicht mehr verhindert werden.

Stattdessen geschah aber wieder etwas, was Timur nicht erwartet hatte: Malakin nickte Ramor kurz von unten zu. Dann schaute er in das Blätterdach über ihm, als würden ihn der Vizechef und seine Herausforderung überhaupt nicht mehr interessieren. Ramor zog erstaunt die Augenbrauen hoch. Nach einer Weile nickte auch er. Dann gab er den Jungs einen Wink und zog mit ihnen ab.

Malakin schaute weiter nach oben. Immer noch tropfte Wasser aus seinen halblangen braunen Locken auf den staubigen Boden. Von Zeit zu Zeit schüttelte er den Kopf und lachte leise, als wäre gerade etwas sehr Lustiges passiert.

Er war nicht mehr Chef der Pamas-Bande. Die Nachricht würde sich im Nu herumsprechen. Er hatte seinen Posten Ramor überlassen. Ohne Kampf, ohne Worte. Das Wasser und ein paar Blicke hatten gereicht. Timur hatte alles verstanden, fand aber keine Erklärung. Warum, bei Talin, hatte Malakin Ramor nicht einfach eine verpasst?

Bis auf Julina, die etwas abseits stand und Ramor verächtlich hinterhersah, waren die beiden Jungs nun ganz allein. Sie saßen immer noch an der Brunnenmauer und bis auf ihr gelegentliches Husten hörte man nur das Zwitschern der Vögel in den Bäumen. Timur fragte sich, ob er mit dem großen Jungen, der als unbesiegbar galt, reden sollte. Er kannte ihn nur von Weitem, als unerreichbaren Chef der Pamas-Bande, der in seiner Klasse in der letzten Bank saß und dem man auf keinen Fall in die Quere kommen durfte. Trotzdem wollte Timur ihm sagen, dass ihm die Sache leidtat. Ramor, der neue Chef der Bande, war ein brutaler Fiesling. Zumindest für Halumer Verhältnisse. Wer weiß, was er mit so viel Macht alles anrichten würde.

Timur hustete noch einmal etwas lauter und endlich drehte ihm Malakin den Kopf zu. Es schien, als müsste der sich erst einmal erinnern, wer da überhaupt neben ihm saß.

Tut mir leid, die Sache mit Ramor, dachte Timur, behielt aber seine Worte erneut für sich. Diesmal jedoch nicht, weil er sich nicht traute. Sie passten nicht. Er konnte es in Malakins Augen lesen.

»Es... es macht dir gar nichts aus, oder?«

Malakin stutzte. Hatte der kleine Foigi tatsächlich kapiert, was gerade passiert war?

»Dass Dickwanst-Ramor jetzt Chef spielen will? Nein. Im Gegenteil.«

Er schüttelte langsam den Kopf und sah wieder in die grün leuchtenden Blätter.

»Im Gegenteil?«

»Lange Geschichte.«

Malakin sah wieder nach oben, als gäbe es dort einen Goldschatz zu entdecken, und lächelte.

»Danke, dass du mir helfen wolltest«, presste Timur heraus. Malakin schwieg eine Weile. Timur mochte die Stille zwischen ihnen. Schließlich sah der Große ihn wieder an.

»Du hättest gar keine Hilfe gebraucht, oder?«

Timur erkannte einen leichten Anflug von Bewunderung in Malakins Blick.

»Nein. Es war nur knapp.«

»Und warum bist du so lange unten geblieben, dass knapp wurde?«

»Lange Geschichte.«

Malakin lachte. Der Foigi-Junge gefiel ihm immer mehr. Beide husteten noch einmal ausgiebig, dann gab er sich einen Ruck.

»Ganz unter uns, Kleiner, wenn es heiß ist, ist Wasser gar nicht so übel, wie alle immer sagen.«

»Alle in Halum.«

»Flossenkopf.«

»Staubfuß.«

Es dauerte einen Moment, dann grinsten sie sich an.

4. Σχολιασμός

4.1 Ανάλυση του κειμένου-πηγή

Οι περισσότερες διαδικασίες που αφορούν την επεξεργασία ενός κειμένου προϋποθέτουν αρχικά την κατανόηση και ανάλυση του κειμένου αυτού. Το ίδιο ισχύει και για τη λογοτεχνική μετάφραση, δηλαδή τη διαδικασία μεταφοράς του περιεχομένου και των ιδιαίτερων υφολογικών χαρακτηριστικών ενός ποιήματος, θεατρικού έργου ή πεζογραφήματος από μία γλώσσα σε μία άλλη (Kolawole & Adewuni 2008). Στη λογοτεχνική μετάφραση μία απλή διερεύνηση της λειτουργίας του κειμένου-πηγή σε συνδυασμό με τον προσδιορισμό των προθέσεων του συγγραφέα παίζουν καταλυτικό ρόλο στον τρόπο με τον οποίο ο εκάστοτε μεταφραστής θα αποφασίσει να επιλύσει τα διάφορα ζητήματα που θα προκύψουν κατά την επιτέλεση του έργου του.

Σύμφωνα με τους Beaugrande και Dressler (1981: 192), οι συγγραφείς λογοτεχνικών κειμένων αποσκοπούν μέσα από την περιγραφή ενός εναλλακτικού ή φανταστικού κόσμου και τη δημιουργία χαρακτήρων, οι οποίοι καλούνται εντός συγκεκριμένου χρονικού πλαισίου να αντιμετωπίσουν διάφορες απαιτητικές καταστάσεις, να εκφράσουν την άποψή τους ή τις ανησυχίες τους για ορισμένες πτυχές της σύγχρονης ή ιστορικής πραγματικότητας. Στο βιβλίο του «Das Geheimnis von Tylandor», ο Matthias Sachau περιγράφει μια φανταστική κοινωνία, τα μέλη της οποίας είναι μεταξύ τους διχασμένα λόγω προκαταλήψεων και διαφορετικών συνθηκών διαβίωσης. Οι μεν Χαλουμιανοί ζουν πλουσιοπάροχα και περιφρονούν τον τρόπο ζωής των ψαράδων συμπολιτών τους λόγω της απέχθειάς τους για το «ακάθαρτο» νερό της θάλασσας και της τάσης τους να εξιδανικεύουν καθετί που αποτελεί κατάλοιπο του λαμπρού ιστορικού παρελθόντος της πόλης τους. Οι δε Φοϊγκίτες ζουν υπό συνθήκες εξαθλίωσης και αποτελούν παράλληλα θύματα τακτικών απαγωγών. Ο Sachau, λοιπόν, δίνοντας σάρκα και οστά σε χαρακτήρες οι οποίοι αφενός είναι παιδιά -άρα έχουν ίδια ηλικία με το επιδιωκόμενο αναγνωστικό κοινό του κειμένου-πηγή- και αφετέρου ζουν σε αυτήν τη διχασμένη κοινωνία, προσπαθεί να θίξει προβλήματα όπως είναι ο σχολικός εκφοβισμός, η παιδική σκλαβιά, οι τρομερές συνέπειες της άγνοιας και της τυφλής πίστης σε άτομα με αμφίβολες προθέσεις, καθώς και η τραγική

μοίρα των ανθρώπων που είτε επιδιώκουν να αποκτήσουν είτε ήδη κατέχουν τεράστια δύναμη, απέραντο πλούτο και μακροζωΐα.

Όντας το κείμενο-πηγή πεζογράφημα και δη παιδικό μυθιστόρημα, οι κύριες λειτουργίες τις οποίες επιτελεί είναι η εκφραστική και η κλητική. (Nord 2014: 98-103). Η εκφραστική λειτουργία του καθίσταται αισθητή από τον τρόπο με τον οποίο ο συγγραφέας χρησιμοποιεί τη γλώσσα και τις ιδιαιτερότητές της ως εργαλείο για να περιγράψει τα συναισθήματα των πρωταγωνιστών και να αξιολογήσει διάφορες καταστάσεις ή περιστατικά. Για παράδειγμα στο απόσπασμα «Sein Herz rochte so laut, dass er es hören konnte.» χρησιμοποιεί το σχήμα της υπερβολής προκειμένου να εκφράσει την έντονη ανυπομονησία και αγωνία που αισθανόταν ο Τίμουρ τη στιγμή λίγο πριν ακουμπήσει το πράσινο φως που έλαμπε μέσα στο πηγάδι, ενώ στο απόσπασμα «Unter den feinen Bürgern von Tylandor galt alles, was mit Wasser zu tun hatte, als anrühlich.» χρησιμοποιεί το ονοματικό σύνολο «feinen Bürgern» με ειρωνικό τρόπο, προκειμένου να αξιολογήσει αρνητικά τη στάση των Χαλουμιανών απέναντι στους Φοϊγκίτες. Όσον αφορά τη κλητική λειτουργία, αυτή προκύπτει από την πρόθεση του συγγραφέα να επηρεάσει τους αναγνώστες του κατά τέτοιο τρόπο ώστε να ταυτιστούν μαζί του και να ασπαστούν τις απόψεις του για τον κόσμο (Γραμμενίδης κ.ά. 2015: 51).

4.2 Ανάλυση του κειμένου-στόχος

Πέρα από τα προαναφερθέντα χαρακτηριστικά του κειμένου-πηγή (σκοπός και λειτουργία) άλλοι παράγοντες που καθορίζουν τη στρατηγική που θα ακολουθήσει ένας μεταφραστής κατά τη μετάφραση ενός λογοτεχνικού -και όχι μόνο- κειμένου είναι ο παραλήπτης, η λειτουργία και ο χρόνος πρόσληψης του κειμένου-στόχος.

Για την εξυπηρέτηση των σκοπών της παρούσας εργασίας, έχουν συμφωνηθεί εκ των προτέρων τα εξής: α) σκοπός της μεταφραστικής διαδικασίας είναι το κείμενο που θα προκύψει να δημοσιευθεί από έναν επιφανή εκδοτικό οίκο στην Ελλάδα και β) το αναγνωστικό κοινό για το οποίο θα προορίζεται το κείμενο-στόχος να έχει παρόμοιο γνωστικό υπόβαθρο και επικοινωνιακές ανάγκες με αυτό του κειμένου-πηγή, δηλαδή να αποτελείται από παιδιά ηλικίας 10 έως 13 ετών (*Das Geheimnis von Tylandor* 2015). Από

αυτά προκύπτει ότι το κείμενο-στόχος πρέπει από τη μια να επιτελεί τις ίδιες ακριβώς λειτουργίες με το κείμενο-πηγή και από την άλλη να μην παραπέμπει με φανερό τρόπο σε στοιχεία και χαρακτηριστικά του πολιτισμού-πηγή, καθώς αυτά δεν θα συμβαδίζουν με το γνωστικό υπόβαθρο του παραλήπτη. Με άλλα λόγια η μετάφραση πρέπει να είναι ομοιολειτουργική (Nord 2014: 98-103) και συγκαλυμμένη (House 1977: 188).

Επιπλέον, λαμβάνοντας κανείς υπόψη του το γεγονός ότι το κείμενο-πηγή δημοσιεύτηκε στη Γερμανία μόλις πέντε χρόνια πριν, καθώς και το ότι από τότε μέχρι σήμερα δεν έχουν υπάρξει σημαντικές αλλαγές όσον αφορά τη χρήση της ελληνικής και της γερμανικής γλώσσας, ο χρόνος πρόσληψης του κειμένου-στόχος δεν παίζει κανέναν απολύτως ρόλο στον τρόπο επιτέλεσης της μεταφραστικής διαδικασίας.

4.3 Παράθεση των μεταφραστικών προβλημάτων και του τρόπου επίλυσής τους

Σύμφωνα με τη Nord (2014: 145) η ανάλυση και σύγκριση μεταξύ των χαρακτηριστικών του κειμένου-πηγή και του κειμένου-στόχος φανερώνει ξεκάθαρα ποιες πληροφορίες ή στοιχεία μπορούν να δημιουργήσουν προβλήματα κατά τη μετάφραση ενός λογοτεχνικού έργου.

Στην προκειμένη περίπτωση, η μεγάλη πολιτισμική απόσταση που υφίσταται μεταξύ του κειμενικού κόσμου, όπου η μαγεία αποτελούσε και αποτελεί -αν και με διαφορετικό τρόπο μετά την εξαφάνιση της πλειονότητας των μάγων- αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινότητας των ανθρώπων, και της πραγματικότητας που αντιλαμβάνεται τόσο το ελληνόφωνο αναγνωστικό κοινό όσο και το γερμανόφωνο, καθιστά την ύπαρξη πολιτισμικών προβλημάτων πρακτικά αδύνατη. Κι αυτό γιατί τα χαρακτηριστικά του κειμενικού κόσμου δεν παρουσιάζουν κανένα κοινό σημείο με τις νόρμες και τις συμβάσεις που διέπουν τον πολιτισμό-πηγή και τον πολιτισμό-στόχος (Nord 2014: 149).

Από την άλλη, η ίδια πολιτισμική απόσταση σε συνδυασμό και με άλλες ιδιαιτερότητες του κειμένου-πηγή και του κειμένου-στόχος δημιουργούν προβλήματα όπως τα ακόλουθα:

1. Όροι των οποίων η απόδοση στη γλώσσα-στόχος δεν συνάδει με το γνωστικό υπόβαθρο του αναγνωστικού κοινού ή το επιδιωκόμενο ύφος του κειμένου-στόχος

Ένα από τα πιο δύσκολα ως προς την επίλυσή τους προβλήματα που προκύπτουν κατά τη μετάφραση των δύο πρώτων κεφαλαίων του βιβλίου του Matthias Sachau είναι η ύπαρξη λέξεων και φράσεων των οποίων η απόδοση στην ελληνική γλώσσα δεν ανταποκρίνεται στις γνώσεις που κατέχει θεωρητικά ένα παιδί ηλικίας 10 έως 13 ετών. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η φράση «*verwinkelten Seitengassen*», η οποία στα ελληνικά έχει καθιερωθεί ως «δαιδαλώδη σοκάκια». Παρόλο που η σημασία του επιθέτου «δαιδαλώδης» μπορεί εύκολα να γίνει αντιληπτή κατόπιν αντιπαραβολής του με το όνομα του Δαιδάλου, του μυθικού αρχιτέκτονα ο οποίος για λογαριασμό του βασιλιά της Κρήτης κατασκεύασε τον περιβόητο Λαβύρινθο στην Κνωσό, ελάχιστα είναι τα παιδιά εκείνα που θα προέβαιναν σε τέτοιου είδους συνειρμικές σκέψεις. Για την αποφυγή, λοιπόν, πρόκλησης σύγχυσης στους αναγνώστες του κειμένου-στόχος η φράση «*verwinkelten Seitengassen*» αποδόθηκε στα ελληνικά χρησιμοποιώντας ένα πιο κατανοητό επίθετο από το «δαιδαλώδης», και συγκεκριμένα το «περίπλοκος».

Πέρα από το «*verwinkelt*» ένας άλλος όρος του οποίου η απόδοση αποδεικνύεται ιδιαίτερα προβληματική λόγω του σχετικά χαμηλού γλωσσικού επιπέδου του παραλήπτη αλλά και του επιδιωκόμενου ύφους του κειμένου-στόχος (το οποίο πρέπει να είναι γλαφυρό και όχι λόγιο) είναι η μετοχή «*knarzend*» στο απόσπασμα «*Sie verachteten die Foigis, die mit ihren knarzenden Booten auf das dreckige Meer hinausfuhren*». Αν και για τη μετοχή αυτή υπάρχει μορφικό ισοδύναμο στην ελληνική γλώσσα, και συγκεκριμένα το επίθετο «τριζάτος», η χαμηλή συχνότητα χρήσης του σε συνδυασμό με την πομπώδη χροιά του το καθιστούν ακατάλληλο για τους σκοπούς της παρούσας μετάφρασης. Ως εκ τούτου και προκειμένου να αποφευχθεί η ύπαρξη δευτερεύουσας περιγραφικής πρότασης στο κείμενο-στόχος, η οποία θα εμπόδιζε την ομαλή ροή του λόγου, η

φράση «knarzenden Booten» κατέληξε να αποδοθεί ως «παλιές ξύλινες βάρκες». Η απόδοση αυτή βασίστηκε στη μεταφραστική τεχνική του λειτουργικού ισοδύναμου, όπως περιγράφεται στο *A beginner's course in legal translation: the case of culture-bound terms* (Harvey 2003: 2-4) και αποσκοπεί στην έμμεση περιγραφή της ηχοπαραγωγικής ιδιότητας του αντικειμένου αναφοράς (δηλαδή των βαρκών) μέσω επιθέτων που βιώνονται από τους αναγνώστες ως οπτικές εικόνες (Abrams 2017: 103).

2. Έλλειψη πολλαπλών συνώνυμων αποδόσεων στη γλώσσα-στόχος

Ένα από τα κυριότερα χαρακτηριστικά των λογοτεχνικών κειμένων είναι η αισθητική λειτουργία της γλώσσας, η οποία στρέφει την προσοχή του αναγνωστικού κοινού όχι στο περιεχόμενο της πληροφορίας που διαβάζει, αλλά στον τρόπο με τον οποίο αυτή εκφέρεται ή λεκτικοποιείται (Jakobson στο Γούτσος 2012: 64). Στο μυθιστόρημα «Das Geheimnis von Tylandor» βασικός τρόπος με τον οποίο επιτυγχάνεται η συγκεκριμένη λειτουργία της γλώσσας είναι η χρήση διαφορετικών λέξεων και φράσεων για την αναπαραγωγή του ίδιου ακριβώς νοήματος. Έτσι, η έννοια του «προχωρώ» εκφέρεται άλλοτε με το ρήμα «gehen» και άλλοτε με το ρήμα «schlendern», ενώ η έννοια του «αργά/ χωρίς βιασύνη» άλλοτε με επιρρήματα όπως τα «langsam» και «gemächlich» και άλλοτε με ολόκληρες φράσεις όπως στο απόσπασμα «Scheinbar gleichgültig schlängelte er sich zwischen den Pferdefuhrwerken und Handkarren hindurch und zeigte seinen Verfolgern keinerlei Anzeichen von Eile». Αν και ο λεκτικός πλούτος της ελληνικής γλώσσας συμβάλλει σημαντικά στη διαφορετική κάθε φορά απόδοση πολλών από τις παραπάνω έννοιες, υπάρχουν ορισμένες περιπτώσεις στις οποίες δεν μπορεί να συναγωνιστεί την εκφραστική ευχέρεια και ευελιξία της γερμανικής γλώσσας. Παραδείγματος χάριν, για τις λέξεις «Mitschülern» και «Klassenkameraden» που εναλλάσσονται ανά διαστήματα στο κείμενο-πηγή, η ελληνική γλώσσα περιλαμβάνει μόνο ένα μορφικό ισοδύναμο, το ουσιαστικό «συμμαθητές». Κατά τον ίδιο τρόπο προβλέπει ως

μοναδική απόδοση των λέξεων «Armzüge» και «Schwimmzüge», όταν αυτές απαντώνται σε συγκείμενο που σχετίζεται με την κολύμβηση, το ουσιαστικό «κινήσεις». Σε τέτοιου είδους περιπτώσεις, ένας μεταφραστής δεν έχει άλλη επιλογή παρά να αποδεχθεί τους λεκτικούς περιορισμούς της γλώσσας-στόχος και να χρησιμοποιήσει άλλες τεχνικές για την αναπαραγωγή της αισθητικής λειτουργίας στο ελληνικό κείμενο.

3. Αυτοσχέδιες λέξεις και πατριδωνυμικά

Όπως προαναφέρθηκε, ο κόσμος στον οποίο εκτυλίσσονται τα διάφορα γεγονότα της ιστορίας διαφέρει κατά πολύ από την πραγματικότητα. Και αυτό γιατί αφενός κατοικείται από πλάσματα και ανθρώπους που έχουν μαγικές δυνάμεις και αφετέρου πολλά από τα πολιτισμικά και γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά που παρουσιάζει είναι μοναδικά, με την έννοια ότι δεν απαντώνται πουθενά πάνω στον πλανήτη Γη. Ως εκ τούτου, πολλές από τις λέξεις που χρησιμοποιεί ο συγγραφέας, για να περιγράψει τον κόσμο αυτό, όπως για παράδειγμα τα ουσιαστικά «Straßenwagen», «Gremourstil», «Wangobäume» και «Mathloginistik», είναι αυτοσχέδιες και χρήζουν ιδιαίτερου τρόπου αντιμετώπισης κατά τη μετάφρασή τους. Συγκεκριμένα:

- η λέξη «Straßenwagen», δεδομένου ότι προσδιορίζει μια εφεύρεση (ακόμα και αν αυτή αποτελεί αποκύημα της φαντασίας του συγγραφέα) θα μπορούσε να θεωρηθεί ειδικός όρος και άρα να μεταφραστεί βάσει ενός από τους μηχανισμούς που προτείνει η Ελληνική Εταιρεία Ορολογίας (Κεραμίδας 2015: 47). Από τους μηχανισμούς αυτούς ο διαγλωσσικός δανεισμός είναι κάπως περιττός, ενώ η χρήση ενός ήδη υπάρχοντος όρου στη γλώσσα-στόχος, όπως του «αυτοκινήτου», ο οποίος μπορεί να περιγράψει ορισμένα από τα χαρακτηριστικά και τις ιδιότητες του αντικειμένου αναφοράς (π.χ. το ότι κινείται χωρίς τη βοήθεια κάποιου ανθρώπου ή ζώου), δεν είναι και πολύ κατάλληλος λόγω της αδυναμίας του να περιορίσει τα κοινά σημεία μεταξύ του κειμενικού και του πραγματικού κόσμου. Ο μόνος μηχανισμός που μπορεί να

χρησιμοποιηθεί είναι αυτός της δημιουργίας νέων όρων και δη της σύνθεσης. Κατόπιν συνδυασμού διαφορετικών λεξικών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων αυτών που προκύπτουν από τη μετάφραση των συνθετικών του όρου «Straßenwagen» («οδός» + «άμαξα»), η μόνη λέξη που ήταν εύηχη στα ελληνικά και περιέγραφε ως έναν βαθμό την όψη και τις ιδιότητες του αντικειμένου αναφοράς (π.χ. το να μεταφέρει κόσμο από το ένα σημείο στο άλλο) ήταν το «αμαξόχημα».

- οι λέξεις «Gremourstil», «Wangobäume» και «Mathloginistik», όντας κι αυτές αυτοσχέδιοι ειδικοί όροι (ο πρώτος από τον χώρο της αρχιτεκτονικής, ο δεύτερος από τον χώρο της περιβαλλοντολογίας και ο τρίτος από τον χώρο των μαθηματικών) αποδόθηκαν στα ελληνικά χρησιμοποιώντας τον μηχανισμό του διαγλωσσικού δανεισμού. Για την ακρίβεια, αφού πρώτα αναλύθηκαν στα διάφορα συνθετικά τους, τα λεξικά στοιχεία τα οποία δεν αποτελούσαν δημιούργημα του συγγραφέα, αλλά υφίσταντο ήδη στη γερμανική γλώσσα (δηλαδή τα «Stil», «Baum» και «Math-») μεταφράστηκαν αυτολεξεί στη γλώσσα-στόχος, ενώ τα αυτοσχέδια λεξικά στοιχεία (δηλαδή τα «Gremour», «Wango» και «Loginistik») αποδόθηκαν μέσω της χρήσης άμεσου δανείου. Κατά τον τρόπο αυτό σχηματίστηκαν τα εξής ονοματικά σύνολα: «γκρεμουριανός ρυθμός», «δέντρα βάνγκο» και «Μαθηματική Λογινιστική».

Εκτός από τους παραπάνω, άλλοι όροι των οποίων η μετάφραση χρήζει ιδιαίτερης προσοχής είναι οι αυτοσχέδιες προσφωνήσεις «Flossenkorf» και «Staubfuß» καθώς και τα πατριδωνυμικά «Foigi» και «Halumer». Όσον αφορά τις προσφωνήσεις, η απόδοση τους στα ελληνικά προκύπτει από τον σχηματισμό νέων λέξεων μέσω της διαδικασίας της σύνθεσης. Το ουσιαστικό «Flossenkorf» το οποίο αποτελείται από τα συνθετικά «Flosse» (=πτερύγιο) και «Korf» (=κεφάλι) μεταφράζεται ως «ψαροκέφαλος» πρώτον γιατί η λέξη αυτή ακούγεται πολύ καλύτερα στα ελληνικά από ό,τι οι εναλλακτικές «πτερυγιοκέφαλος» και «πλοκαμιοκέφαλος», και δεύτερον γιατί

ταιριάζει με το επίθετο «βρωμερός» (στα γερμανικά «stinkend») που τη συνοδεύει σε αρκετά σημεία του κειμένου. Από την άλλη, το ουσιαστικό «Staubfuß» παραπέμπει στην αγγλική λέξη «dusty-foot» ή «rie powder», η οποία συχνά χρησιμοποιείται για την αναφορά στους πλανόδιους πωλητές και τις συνοπτικές δίκες που λάμβαναν χώρα τα παλιά χρόνια σε εμποροπανηγύρεις και υπαίθριες αγορές με στόχο την απονομή της δικαιοσύνης (Lexico: Oxford English and Spanish Dictionary χ.η., rie powder). Οι σημασίες αυτές, όμως, δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την απόδοση του νοήματος της γερμανικής λέξης στη γλώσσα-στόχος, από τη μια γιατί αντιτίθενται στην πρόθεση του συγγραφέα να αποφύγει την οποιαδήποτε παραπομπή σε πολιτισμικά στοιχεία του πραγματικού κόσμου και από την άλλη γιατί δεν ταιριάζουν με το συγκεκριμένο. Η μόνη σημασία που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί στην προκειμένη περίπτωση είναι αυτή που πηγάζει από την κυριολεκτική μετάφραση των συνθετικών του «Staubfuß» και δη της έννοιας «βρωμοπόδαρος».

Τα πατριδωνυμικά «Foigi» και «Halumer», όντας κατά βάση ουσιαστικά που δηλώνουν ότι ο τόπος καταγωγής ενός ανθρώπου είναι το Foigor ή το Halum αντίστοιχα, μπορούν να αποδοθούν χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της παραγωγής, δηλαδή της προσθήκης ενός ή περισσότερων προσφυμάτων σε μία ρίζα που ήδη υφίσταται (ή έχει μεταφραστεί) στη γλώσσα-στόχος (Κεραμίδας 2015: 48). Δεδομένου ότι οι ρίζες των «Foigi» και «Halumer» μεταγράφονται στα ελληνικά ως «Φοϊγκ-» και «Χαλουμ-» και ότι στις καταλήξεις που δηλώνουν τον τόπο καταγωγής συγκαταλέγονται μεταξύ άλλων οι «-ίτης» και «-ιανός» (Τριανταφυλλίδης 1941 48-49) εύκολα μπορεί κανείς να καταλήξει σε εύηχες αποδόσεις όπως οι λέξεις «Φοϊγκίτης» και «Χαλουμιανός».

4. Μεταφορές και παρομοιώσεις

Τέλος, από τις πιο συνηθισμένες αλλά διόλου εύκολες προκλήσεις που καλείται να αντιμετωπίσει ένας μεταφραστής λογοτεχνικών κειμένων κατά τη διάρκεια επιτέλεσης του έργου του είναι η εύρεση ισοδυναμιών

για τις μεταφορές και τις παρομοιώσεις που απαντώνται στο κείμενο-πηγή. Αν και για αρκετές από αυτές υπάρχουν αντίστοιχες εκφράσεις στη γλώσσα-στόχος, όπως συμβαίνει στην προκειμένη περίπτωση με τα αποσπάσματα «Halum bot, so weit das Auge reichte, nur riesige prächtige Tore...» και «Barana und Guimal... würden sich vor Lachen kugeln» τα οποία μεταφράζονται αντίστοιχα «Το Χάλουμ αποτελούνταν, μέχρι εκεί που έφτανε το μάτι, από πελώριες μεγαλοπρεπείς πύλες...» και «Η Μπαράνα και ο Γκουιμάλ... θα κυλιόντουσαν στο πάτωμα απ' τα γέλια», υπάρχουν και ορισμένες των οποίων η απόδοση απαιτεί εφευρετικότητα και δημιουργικότητα από την πλευρά του μεταφραστή. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελούν οι μεταφορές «waren nur noch Geschichte» και «die schwarzen Fensteröffnungen der leer stehenden Häuser starrten ihn... an» οι οποίες, σύμφωνα και με τον Κεντρωτή (1996: 342-343), μεταφράστηκαν με πιστή ή σχεδόν πιστή αναπαραγωγή της εικόνας του κειμένου-πηγή ως εξής: «κατέληξαν να αποτελούν απλώς ιστορικές αναφορές» και «τα σκοτεινά ανοίγματα των παραθύρων από τα ακατοίκητα σπίτια έμοιαζαν να τον κοιτάζουν επίμονα».

4.5 Συμπεράσματα

Από την ανάλυση των παραπάνω μεταφραστικών προβλημάτων προκύπτει ότι η μετάφραση ενός παιδικού μυθιστορήματος φαντασίας από μια γλώσσα σε μία άλλη δεν είναι καθόλου εύκολη υπόθεση. Το γεγονός ότι το κείμενο-στόχος απευθύνεται σε αναγνωστικό κοινό με πεπερασμένο αριθμό γνώσεων ως προς τη χρήση της γλώσσας θέτει διαρκώς εμπόδια στη μεταφορά των νοημάτων, ενώ το γεγονός ότι ο κειμενικός κόσμος δεν παρουσιάζει κανένα κοινό σημείο με τη σύγχρονη ή ιστορική πραγματικότητα καθιστά σχεδόν αδύνατη την εύρεση ισοδυναμιών για ορισμένους όρους. Παρόλα αυτά, όμως, βασιζόμενος κανείς στα διάφορα λειτουργικά μοντέλα που υπάρχουν και χρησιμοποιώντας την εμπειρία του ως εργαλείο για την κατανόηση και αποδόμηση του περιεχομένου του κειμένου-πηγή και των προθέσεων του συγγραφέα, αποκτά τα εφόδια για την αντιμετώπιση όλων των προαναφερθέντων προβλημάτων.

5. Βιβλιογραφικές Αναφορές

5.1 Ξενόγλωσσες

Beaugrande, R.A. de and Dressler, W.U. (1981) *Introduction to Text Linguistics*. London: Longman.

Das Geheimnis von Tylandor. (2015) Διαθέσιμο στο: <https://www.amazon.de/Das-Geheimnis-Tylandor-Matthias-Sachau/dp/342376127X> (Ημερομηνία πρόσβασης: 11 Σεπτεμβρίου 2020).

Harvey, M. (2003). *A beginner's course in legal translation: the case of culture-bound terms*. Διαθέσιμο στο: <http://www.tradulex.com/Actes2000/harvey.pdf> (Ημερομηνία πρόσβασης: 16 Ιανουαρίου 2021).

House, J. (1977) *A Model for Translation Quality Assessment*. Tübingen: Narr.

Kolawole, S.O. and Salawu, A. (2008) 'The Literary Translator and the Concept of Fidelity: Kirkup's Translation of Camara Laye's *L'Enfant noir* as a Case Study,' *Translation Journal*, 12(4). Διαθέσιμο στο: <https://translationjournal.net/journal/46lit.htm> (Ημερομηνία πρόσβασης: 9 January 2021).

Lexico: Oxford English and Spanish Dictionary. (χ.η) Διαθέσιμο στο: <https://www.lexico.com/definition/piepowder> (Ημερομηνία πρόσβασης: 19 Ιανουαρίου 2021).

5.2 Ελληνικές ή Μεταφρασμένες στα Ελληνικά

Abrams, M.H. (2017) *Λεξικό Λογοτεχνικών Όρων*. Μετάφραση Γ. Δεληβοριά και Σ. Χατζηιωαννίδου. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.

Nord, C. (2014) *Η Μετάφραση ως στοχευμένη δραστηριότητα*. Μετάφραση Σ.Π. Γραμμενίδης και Δ.Δ. Λάμπρου. Αθήνα: Δίαυλος.

Γούτσος, Δ. (2012) *Γλώσσα: Κείμενο, Ποικιλία, Σύστημα*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.

Γραμμενίδης, Σ.Π. και συν. (2015) *Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις της Μετάφρασης* [e-book]. Διαθέσιμο στο: <http://ikee.lib.auth.gr/record/283348/files/Grammenidis.pdf> (Ημερομηνία πρόσβασης: 9 Ιανουαρίου 2021).

Κεντρωτής, Γ. (1996). *Θεωρία και Πράξη της Μετάφρασης*. Αθήνα: Δίαυλος

Κεραμίδας, Σ.Γ. (2015) *Ζητήματα Ορολογίας στην Τεχνική Μετάφραση*. Αθήνα: Δίαυλος.

Τριανταφυλλίδης, Μ. (1941) *Νεοελληνική Γραμματική*. Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων.

5.3 Πηγές

Sachau, M. (2015) *Das Geheimnis von Tylandor*. München: dtv Verlagsgesellschaft